

БУДУЩЕ

ІЛЮСТРОВАННИЙ КВАРТАЛЬНИК
КОНФЕРЕНЦІЇ ГУЦУЛЬСЬКИХ ТОВАРИСТВ АМЕРИКИ Й КАНАДИ
Видає гуцульське товариство „Чорногора” в Чикаго, Інк.

РІК VI

ЛІТО - ОСІНЬ 1972

Ч. 3-4 (23-24)

А. А. Гуцунь

ЮРА ШКРУМЕЛЯК

„ГУЦУЛІЯ”

Ілюстрований Квартальник

Конференції Гуцульських Товариств Америки й Канади
Видає гуцульське товариство „ЧОРНОГОРА” в Чікаго, Інк.

РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ

Голова Колегії — д-р Василь Стефурак
Редактор — мгр Микола Домашевський

“HUTSULIYA”

Quarterly Journal

c/o Ukrainian National Museum

2453 West Chicago Avenue

Chicago, Ill. 60622 USA

З М І С Т

Д-р Василь Стефурак і Михайло Петруняк — <i>Гуцульський письменник Юра Шкрумеляк</i>	1
Михайло Коцюбинський — <i>Тіні забутих предків</i> (уривок)	2
Ярема Годованець — <i>Заснування читальні „Просвіти” в Яремчу</i> ..	11
М. А. — <i>Пам’ятник лицареві Карпат</i>	13
Володимир Андрушко — <i>Опришок Бордюк</i>	15
Володимир Близнюк — <i>Село Старі Кути</i>	18
Михайло Бойко — <i>Коломийки (з села Дори)</i>	23
<i>Програма „Гуцульського Вечора”</i>	24
Олександра Шпак — <i>Хустка</i>	27
Гість — <i>Гуцульське весілля в Клівленді</i>	29
В. Зеленчук — <i>Гуцульський вечір у Лестері в Англії</i>	30
Михайло Миронюк — <i>Зустріч з читачами „Гуцулії”</i>	32
Присутній — <i>Річні Загальні Збори т-ва „Чорногора” в Чікаго</i>	34
<i>У гостині печиніженського гуцула</i>	35
<i>Привіт для Третіх Загальних Зборів т-ва „Гуцульщина” в Англії</i> ..	36
Д-р Василь Стефурак — <i>Посмертна згадка</i>	37
С. К. — <i>Син Карпатських гір М. Дрогомерецький відійшов від нас</i> ..	38
<i>Зміст журналу „Гуцулія” за 1971-1972 роки</i>	42
<i>Запрошення т-ва „Гуцульщина” з Торонта</i>	48
<i>Гуцульська забава у Філядельфії</i>	49
<i>На пресовий фонд зложили</i>	49

УКРАЇНСЬКА ДРУКАРНЯ ГАРТУР

HARTUR PRINTING CO.

923 N. Western Ave. Chicago, Ill. 60622

Phone 342-1447

Од. Шкрупелюк

ІЛЮСТРОВАННИЙ КВАРТАЛЬНИК
КОНФЕРЕНЦІ ГУЦУЛЬСЬКИХ ТОВАРИСТВ АМЕРИКИ Й КАНАДИ

Видає гуцульське товариство „Чорногора” в Чикаго, Інк.

РІК VI

ЛІТО - ОСІНЬ 1972

Ч. 3-4 (23-24)

ГУЦУЛЬСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК ЮРА ШКРУМЕЛЯК

Юра Шкрупеляк народився в селі Ланчин, повіт Надвірна. На вигляд був дуже вродливим, чорнявим. Відзначався веселою вдачею, дуже здібний і талановитий. Ходив до української гімназії в Коломиї. Мені довелося разом з ним мешкати в гімназійні роки в Українській бурсі Педагогічного т-ва при вулиці Фраца Йошифа.

Будучи гімназистом, відзначався великими успіхами в навчанні. Мав знамениту пам'ять, багато читав різної лектури. Тому на свій вік був незвичайно розвиненим і начитаним. Уже в тих роках виявляв нахил до письменства. В бурсі ми видавали журнал „Дзвінок”, душею якого був Юра Шкрупеляк. В тому студентському журналі друкувалося багато його речей на різні теми. Але Перша світова війна нас розлучила. Я пішов до австрійського війська, а Юра Шкрупеляк зголосився до УСС-ів. На жаль, після того ми вже з ним не зустрічалися. (— В. С.)

По війні Юра Шкрупеляк працював у видавництві Тиктора у Львові. Редагував дитячий журнал „Дзвіночок” і „Золотий колос”. Під час пошести тифу в Україні написав книгу „Поїзд мерців”, в якій з великим ми-

стецьким хистом показав жах пошести, що навістила Україну. В тій фундаментальній літературній праці Юра Шкрупеляк подає чудові картини гуцульської природи, а на їх тлі переживання вояків сотні УСС-ів під командою сотника Голинського. Автор уболіває за жертвами страшною пошести тифу, який уносив щоденно в могилу його друзів гуцулів.

Працюючи у Львові аж до Другої світової війни, Юра Шкрупеляк при приході вдруге большевиків до старовинного Львова зазнав репресій. Відбув заслання в далекому Сибіру, а повернувшись, був через деякий час реабілітований і працював як український советський письменник.

Дожив до старшого віку в Коломиї, де й помер в 1971-му році.

Покійний письменник належав до тієї когорти гуцульського покоління, яке відзначалося великою національною свідомістю та мріяло про звільнення України від окупантів. Це те покоління, що з вибухом Першої світової війни зі зброєю в руках пішло боротися за самостійну Українську Державу.

*Д-р В. Стефурак і
М. Петруняк*

Михайло Коцюбинський

ТІНІ ЗАБУТИХ ПРЕДКІВ

(У р и в о к)

Притиснувши серце рукою, Іван приклав вухо до браги. Не помилився. Там була Палагна. Шукаючи шпари, щоб зазирнути у двір, Іван тихо посувався попід баркан. Нарешті йому удалось знайти якусь дірку у баркані, і він побачив Палагну і мольфара. Юра, зігнувшись, тримав перед Палагну глиняну ляльку і тикав пальцями в неї од ніг до голови.

— Б'ю кілок тут, — шептав зловісно, — і сохнуть руки та й ноги. В живіт, карається в живіт; не годен їсти...

— А як би у голову вбив? — питає цікаво Палагна.

— Тоді гине в той мах...

Се ж вони на нього змовлялись!...

Свідомість того туманом шибнула до голови Івана. От скочить через баркан і забити обох на місці. Іван стиснув рукою бартку, зміряв очима баркан, але раптом зів'яв. Знесилля й байдужість знову обняли все його тіло. Нащо? До чого? Так вже, певно, йому судилось. Він змерз одразу, безсило опустив бартку і посунався далі. Ішов спустілий, не чуючи землі під ногами, згубивши стежку. Червоні кола літали перед його очима та розпливалися по горах.

Куди він йшов? Не міг навіть згадати. Блукав без мети, злавив на гори, спускався і підіймався, куди ноги носили. Нарешті побачив, що сидить над рікою. Вона клекотіла та шуміла під ногами у нього, ця кров зелена зелених гір, а він вдивлявся без тям в її бистрину, аж нарешті в його стомленім мозку засвітилась перша яєніша думка: на цім місці брела колись Марічка. Тут її взяла вода. Тоді вже згадки самі почали зринати одна по одній, наливати порожні груди. Він знову бачив Марічку, її миле обличчя, її просту і щирю ласкавість,

чув її голос, її співанки... „Ізгадай мні, мій милий, два рази на днину, а я тебе ізгадаю сім раз на годину...“ І от тепер нічого того нема. Нема й не вернеться вже, як не може ніколи вернутись на річці піна, що сплива за водою. Колись Марічка, а тепер він... Вже його зірка ледве тримається в небі, готова скотитись. Бо що наше життя? Як блиск на небі, як черешневий цвіт... нетривке й дочасне...

Сонце сховалось за гори, в тихих вечірніх тінях закурилися гуцульські хати. Синій дим вився крізь шпари дахівок, густо окутував хати, що розцвітались на зелені гір, як великі блакитні квітки.

Тусок обіймав серце Івана, душа банувала за чимсь кращим, хоч невідомим, тяглася в інші, кращі світи, де можна б спочити.

А коли надійшла ніч і чорні гори блимнули світлом самотніх осель, як потвори злим оком, Іван почув, що сили ворожі сильніші за нього, що він уже поліг у боротьбі.

**

Іван прокинувся.

— Вставай, — будила його Марічка. — Вставай і ходім.

Він глянув на неї і ані трошки не здивувався. Добре, що Марічка нарешті прийшла.

Підвівся і вийшов з нею.

Вони мовчки здійсмалися вгору і, хоч була вже ніч, Іван виразно бачив при світлі зірок її обличчя. Перелізли вориння, що відділяло царинку від лісу, і вступили у густу заросль смерчок.

— Чогось так змарнів? Ци ти недужий? — обізвалась Марічка.

— За тобов, душко Марічко... за тобов банував...

Не питав, куди йдуть. Йому було так добре з нею.

— Чи пам'ятаєш, серце Іванку, як ми сходились тут, у сему лісі: ти мені йграв, а я закладала свої руки тобі за шию та й цілувала кучерики любі?

— Ой, пам'ятаю, Марічко, й повік не забуду...

Він бачив перед собою Марічку, але йому дивно, бо він разом з тим знає, що то не Марічка, а нявка. Йшов поруч із нею й боявся пустити Марічку вперед, щоб не побачить криваву діру з-заду у неї, де видно серце, утробу і все, як це у нявки буває. На вузьких стежках він туливсь до Марічки, аби йти рядом, аби не лишитися з-заду, і чув тепло її тіла.

— Давно я мала тебе спитати: за що ти вдарив мене в лице? Тоді, пам'ятаєш, яки билась стариня наша, а я тремтіла під возом, бачачи кров...

— Ти побігла потому, я кинув твої уплітки в воду, а ти дала мені цукерок?...

— Я тебе покохала одразу...

Вони все заглиблялися в ліс. Чорні смереки добродушно простягали над ними свої можнаті лаби, наче благословляли, скрізь панувала строга, в

собі замкнута тиша, і тільки в долинах розбивалася шумом піниста сваволя потоків.

— Раз я хотіла тебе налякати й сховалась. Запорпалась в мох, зарилась у папороть і лежала тихенько. Ти кликав, шукав, мало не плакав. А я лежала й дусила у собі сміх. А коли врежті знайшов, що ти зробив зі мною?...

— Ха-ха!

— Ігій!... Безвстиднику еден...

Мило надула губи і так лукаво поглядала на нього.

— Ха-ха! — сміявся Іван.

— Ха-ха! — сміялись обом, притулившись до себе.

Вона нагадала йому всі їхні дитячі забави, холодні купелі у потоках, жарти і співанки, страхи і втіхи, гарячі обійми і муку розлуки. Всі ті милі дрібнички, які гріли їм серце.

— Чому так довго не вертав з полонини, Іванку. Шо там робивесь!

Івана кортіло їй розказати, як його кликала у полонині лісна, прибравши голос Марічки, але він обминав

Церковні відправи в с. Березові Вижнім. Церква побудована в 1902-му році.

тоту згадку. Свідомість його двоїлась. Чув, що коло його Марічка, і знав, що Марічки нема на світі, що це хтось інший веде його у безвісті, у недей, щоб там загубити. А проте йому добре було, він йшов за її сміхом, за її щебетанням дівочим, не боячись нічого, легкий й щасливий, яким був колись.

Всі його клопоти і турботи, страх смерті, Палагна і ворожий мольфар — все кудись щезло, все одлетіло, наче ніколи нічого такого не було. Безжурна молодість й радість знову водили його по цих безлюдних верхах, таких мертвих й самотніх, що навіть лісовий шепіт не міг утриматись там та спливав у долину шумом потоків.

— А я тебе все виглядала та й все чекала, коли з полонини повернеш. Не їла, не спала, співанки розгубила, світ мні зів'яв... Поки ми ся та й любили, сухі дуби цвіли, а як ми ся розлучили, сиренькі пов'яли...

— Не кажи так, Марічко, не кажи, любко... Тепер ми вже разом та й довіку укупі будем...

— Довіку? Ха-ха...

Іван здригнувся і став. Сухий зловісний сміх різнув його по серці. Неймовірно озирнувся на неї.

— Смієшся, Марічко?

— Що ти, Іванку! Я не сміялась. То тобі вчулось. Ти вже пристав? Тобі трудно іти? Ходім ще трошки. Ходімо!...

Вона благала — і він пішов далі, міцно притиснувшись плечем до плеча, з одним бажання — йти так, щоб не лишитись позаду і не побачить, що у Марічки замість одежі, замість спini... Е, що там... не хотів думати.

Ліс все густішав. Прілий дух гнилих пнів, запах кладовища лісного йшов на них з пуші, де трухліли мертві смереки та гніздилися погані гриби — гадячі і голубінка. Великі каміння холоділи під слизьким мохом, голі корні смerek залітали стежки, вкриті веретвою сухою глици.

Вони йшли далі і далі, забирались

в холодний і непривітний глибок верховинних лісів.

Прийшли на полянку. Тут було трохи ясніше, смереки наче замкнули поза собою чорність глибокої ночі.

Враз Марічка здригнулась і стала. Витягла шию і наслухала. Іван помітив, як тривога слузула по обличчі у неї, звела її брови. Що сталося? Але Марічка нетерпляче спинила його питання, поклатала палець на губи на знак мовчання і раптом зникла. Все це сталося так несподівано й чудно, що Іван не встиг спам'ятатись.

Чого вона налякалась, куди й чого втекла? Він постояв трохи на місці, сподіваючись, що Марічка надійде зараз, але коли її довго не було, він стиха покликав:

— Марічко!...

М'яке запинало смерекового гілля ковтнуло той поклик, і знов було тихо.

Іван стривоживсь. Хотів шукати Марічку, але не знав, в який бік іти, бо не помітив, куди вона зникла. Ще готова десь заблудитись у лісі або зірватись у прірву. Чи не покласти ватру? Побачить вогонь і буде знати, куди вернутись.

Іван накидав сухих галузок і підпалив. Вогонь потріщав трохи під сподом і вигнав дим. А коли дим заставсь на вогнем, заметалися тіні кострубатих смerek і залюднили полянку.

Іван сів на пеньок і обдивився. Поляна була закидана вся трухлявими пнями, колючою сіткою гострих вершків, між якими вилась дика малина. Спідні галузки смerek, тонкі й посохлі, звисали додолу, як руда борода.

Сум знову обняв Івана. Він знову був сам. Марічка не йшла. Закурив люльку і вдивлявся в вогонь, щоб чим-небудь скоротити чекання. Мусила ж врешті прийти Марічка. Йому навіть здавалось, що він чує її ходу і тріск під ногами гіллячок. О! Врешті вона... Хотів встати і піти їй назустріч, але не встиг.

Свято „Просвіти” в селі Ковалівці.

Сухі гіллячки розсунулись тихо, і з лісу вийшов якийсь чоловік.

Він був без одежі. М'яке темне волосся покривало все його тіло, оточувало круглі і добрі очі, заклинилось на бороді і звисало на грудях. Він склав на великий живіт зарослі вовною руки і підійшов до Івана.

Тоді Іван зразу його пізнав. Це був веселий чугайстир, добрий лісовий дух, що боронить людей від нявок. Він був смертю для них: зловить і роздере.

Чугайстир добродушно веміхнувся, кліпнув лукаво оком і поспитав Івана:

— Куди побігла?

— Хто?

— Нявка.

„Се він про Марічку, — з ляком подумав Іван, і серце сильно закалатало йому в грудях: — Ось чого вона зникла!...”

— Не знаю... Не видів, — байдужо обізвався Іван і запросив чугайстра:

— Сідайте.

Чугайстир сів на пеньок, обтрусився з сухого листу і простяг до вогню ноги.

Обоє мовчали. Лісовий чоловік грівся біля ватри та розтирав собі круглий живіт, а Іван думав уперто, яким би чином довше затримать чугайстра, щоб Марічка якнайдалі встигла втекти.

Але чугайстер сам допоміг.

Підморгнув до Івана лукавим оком і обізвався:

— Може б ти трошки пішов зі мною у танець?

— А чому б ні? — радо піднявся Іван.

Докинув у ватру смеріччя, поглянув на постолі, обсмикав сорочку на собі і став до танцю.

Чугайстир поклав волохаті руки на боки і вже хитався.

— Ну, починай!...

Що ж, як починати, то починати.

Іван тупнув на місці, виставив ногу, струснув усім тілом і поплив в легким гуцульським танці. Перед ним смішно вихилявся чугайстир. Він прижмурював очі, поцмокував ротом, трусив животом, а його ноги, оброслі, як у ведмеда, незграбно тупцяли на однім місці, згинались і розгинались, як грубі обіддя. Танець, види-

мо, його загрівав. Він уже підсакував вище, присідав нижче, додавав собі духу веселим бурчанням і оддувався, неначе ковальський міх. Піт краплями виступав навколо очей, стікав струмочком од чола до рота, під пахвами й на животі блищало у нього, як у коняки, а чугайстир вже розійшовся:

— Гайдук раз! Ще такий! — кричав на Івана і бив п'ятами в землю.

— Ще кривий!... Ще сліпий!... — піддавав жару Іван. — Го-го! Як танцювати, то танцювати.

— Най буде так! — плескав в долоні чугайстир і присідав до землі, і крутився круг себе.

— Ха-ха-ха! — хльоскав себе по стегнах Іван.

Хіба він не годен вже танцювати?

Ватра розгорялась веселим вогнем і відділяла від танцюючих тіні, що корчилились й бились на залитій світлом полянці.

Чугайстир втомлявся. Щохвилини підносив до лоба руку, всю в брудних нігтях, обтираючи піт, і вже не скакав, а тільки дрібно трусив волохатим тілом на місці.

— Може, вже буде? — сапав чугайстир.

— Е, ні... ще трошки.

Іван і сам умлівав від втоми. Загрівся, був увесь мокрий, ноги боліли у нього, а груди ледве ловили віддих.

— Я ще заграю до танцю, — бадьорив він чугайстра й сягнув по флюяру за черес. — Ти ще такої не чув, небоже...

Він загравав пісню, що підслухав у щезника в лісі: „Є мої кози!... Є мої кози!...“ — і чугайстир, оживлений згуками пісні, знов вище підкилав п'яти, заплющив од вдовolenня очі і наче забув про утому.

Тепер Марічка могла бути спокійна.

„Тікай, Марічко... не бійся, душко... твій ворог танцює“, — співала флюяра.

Шерсть прилипла до тіла чугайст-

ра, наче він тільки що виліз з води, слина стікала цівкою з рота, відкритого втіхою рухів, він весь блищав при вогні, а Іван піддавав йому духу веселою грою і наче в нестямі, в знемозі і в забутті бив в камінь поляни ногами, з яких облетіли вже постолі...

Нарешті чугайстир знемігся.

— Буде, не могу...

Впав на траву і важко сапав, заплющивши очі. Іван звалився на землю рядом з чугайстром. І так дихали разом.

Врешті чугайстир стиха хихикнув:

— Ну, й вимахавсь нині я файно...

Пом'яв задоволено круглий живіт, покректав, розгладив на грудях волосся й почав прощатись...

— Дякувать красно за танець...

— Ідіть здорові.

— Май ся гаразд...

Розсунув сухі гіллячки смереки і впірнув в ліс.

Полянку знову обняли морок і тиша. Дотліваюча ватра кліпала в п'ятмі одиноким червоним оком.

Але де була Марічка?

Іван мав ще багато їй розказати. Він чув потребу оповісти їй ціле своє життя, про свій тусок за нею, безрадні дні, свою самотність серед ворогів, нещасливе подружжя... Але де вона була? Куди подалась? Може, наліво? Йому здалося, що він бачив її востаннє з лівого боку.

Іван подався наліво. Тут була гущина. Смереки так тісно збилися в купу, що трудно було пролазити між їх шершавими пнями. Сухі нижні гіллячки кололи йому лице. Але він йшов. Брів у густій п'ятмі, спотикався і натикався безперестанку на стовбур. Часом йому здавалось, що хтось його кличе. Ставав, затаївши у грудях віддих, і прислухався. Але ліс наливала така глибока тиша, що шелестіння сухих гіллячок, об які терся плечем, здавалось йому голосним лускотом пня, що валився, стятий сокирою, в лісі. Іван йшов далі, простягнувши наперед руки, неначе сліпець,

який ловить руками повітря зі страху наткнутись на перешкоду.

Раптом до його вуха долетіло тишеньке, ледве вловиме дихання:

— Іва!...

Голос ішов з-заду, десь з глибини, наче добувався крізь море смерекової глици.

Значить, Марічка була не тут.

Треба було вертатись назад. Іван поспішавсь, стукався колінами в смереки, одводив руками гіллячки і жмурив очі, щоб не наколотись на фою. Ніч наче чіплялась йому за ноги і не пускала, а він волік її за собою та розпихав грудьми. Блукав уже довго, а не знаходив полянки. Тепер земля під його ногами почала спускатись в долину. Великі каміння перетинали йому дорогу. Він їх обходив, сковзаючись раз у раз на слизькім моху, спотикаючись на цупкому корінні, тримаючись за траву, щоб не зірватись.

І знову з провалля, з-під його ніг, дійшов до нього слабенький поклик, заглушений лісом:

— Іва-а!...

Він хотів відгукнутись на голос Марічки, але не смів, щоб не почув чужаїстир.

Тепер вже знав, де має її шукати. Податись управо і спуститися вниз. Але тут було іще крутіше, і здавалося дивним, як могла злізти звідси Марічка. Дрібні каміння сипались під ногами в Івана, з глухим гарчанням спадаючи в чорну глибину. Але він, зручній і звиклий до гір, умів спинитись на краю кручі і знов обережно шукав підпори для ніг. Дедалі ставало трудніше спускатись. Раз мало не впав, та вхопився за виступ скелі і повис на руках. Не знав, що там під ним, але чув холод і зловісне дихання безодні, яка odkривала на нього свою ненажерливу пашу.

— Іва-а! — стогнала Марічка десь з глибини, і був у голосі тому поклик кохання і муки.

— Іду, Марічко! — билась в Іва-

нових грудях одповідь, лякаючись вилетіть звідти.

Він вже забув обережність. Скакав по каміннях, як дикий баран, ледве ловлячи віддих відкритим ротом, калчив руки і ноги, припадав грудьми до гострої скелі, тратив часами ґрунт під ногами і крізь гарячий туман бажання, в якому котився в долину, чув тільки, як його наглить дорогий голос:

— Іва-а!...

— Я тут! — крикнув Іван і почув раптом, що його тягне безодня. Схопила за шию, перегнула назад. Хапав руками повітря, ловив ногою камінь, одірваний нею, і чув, що летить вниз, сповнений холодком та дивною пустокою в тілі. Чорна важка гора розправила крила смерек і вмить, як птах, пурхнула над ним у небо, а гостра смертельна цікавість опекла мозок: об що стукнеться голова? Почув ще тріск кості, гострий до нестерпучості біль, що скорчив тіло, — і все розплилось в червоному вогні, в якому згоріло його життя...

Другої днини знайшли пастухи ледве живого Івана.

**

Сумно повістувала трембіта горам про смерть.

Бо смерть тут має свій голос, яким промовляє до самотніх кичер. Били копитами коні по каменистих плаях, і постолі шуршали у п'ятьмі ночі, як з леговищ людських, загублених в горах, поспішали сусіди на пізні вогні. Згинали перед тілом коліна, складали на груди мерцеві гроші, на перевіз душі, і мовчки засідали на лави. Мішали сиве волосся з вогнем червоних хусток, здоровий рум'янець з жовтим воском зморщених лиць.

Смертельне світло сплітало сітку однакових тіней на мертвім і на живих обличчях. Драглилі вола багатих газдинь, тихо сяли старечі очі повагою смерті, мудрий спокій еднав життя і смерть, і грубі запрацьовані руки важко лежали у всіх на колінах.

Палагна поправляла полотно на мерцеві, а її пальці чули холод мертвого тіла, тоді як теплий солодкавий дух воску, що стікав по свічках, підіймав з грудей до горла жалість.

Трембіти плакали під вікном.

Жовте лице Івана спокійно лежало на полотні, за мкнувши у собі щось тільки йому відоме, а праве око лукаво дивилось з-під піднятого трохи повіка на купку мідяних грошей на грудях, на стулені руки, в яких горіла свічка.

В головах тіла невидимо спочивала душа: вона ще не зміла вилетіть з хати. Палагна зверталась до неї, до тої самотньої душеньки мужа, що сиротливо тулилась до нерухомого тіла.

— Чому не заговориш до мене, чому не поглянеш, не позавиваш мозолі на моїх пучках? А в котру онь доріжку вибираєшся, мужу, відки виглядати маю тебе? — голосила Палагна, і грубий голос її переривався в жалібних нотах.

— Файно голосить... — кивали головами старі сусідки і чули одвітні зітхання, що розпливались в шумі людських голосів.

— Ми разом пастушили в полонині... Раз якось паслисьмо вівці та й звів студений вітер, гейби взимі... Така віхола крутить, що світку не

видно, а він, небіжчик... — оповідав газда сусідам. А в сусідів уста ворушились од своїх згадок, бо годилось потішити засмучену душу, розлучену з тілом.

— Ти пішов, а мене саму полишив... З ким же я буду тепер газдувати, з ким буду худібчину доглядати?... — питала чоловікову душу Палагна.

У відчинені двері, просто з темної ночі, вступали у хату все нові гості. Згинались перед тілом коліна, бряжчали мідяні гроші на грудях в Івана, і посувались на лавах люди, щоб дати місце новим.

Грубі свічі тихо топились, опливаючи воском, неначе сльозами, блідий поломінь лизав сперте повітря, і синій чад, змішавшись з нудним запахом воску та з випаром тіл, висів над глухим гомоном в хаті.

Ставало тісно. Обличчя схилялися до облич, тепле дихання мішалось з диханням, упрілі чола ловили у себе блиск смертельного світла, що запалило мінливі вогні на дротяних запасках, на чересах та табівках. А хата усе сповнялась новими гістьми, що вже товпились біля порога.

Тіло рушало. Біласті плями, як лишай, повзли по ньому ледве помітною тінню.

— Мужу мій солоденький, на біду-сь мя лишив... — жалілась Па-

Якщо висилаєте пачку своїм Рідним в Україну, чи до інших країн за залізною заслоною, то тільки через

ВИСИЛКОВЕ БЮРО

COSMOS PARCEL EXPRESS CORP.

2222 W. CHICAGO AVE.

CHICAGO, ILL. 60622

Tel. BR 8-6966

Власники: ІВАН КОВАЛЬЧУК і МАРКО ЛІЩИНСЬКИЙ

На складі: прекрасні текстильні вироби, шкіра тощо

Ціни низькі — обслуга солідна

лагна. — Не буде кому ні у місто пійти, ні принести, ні дати, ні взяти, ні привезти...

А за вікном тужливо повістувала про це трембіта, додаючи їй жалю.

Чи не багато вже суму мала бідна душа?

Така думка, видимо, таїлась під вагою гнітучого смутку, бо од порога починався вже рух. Ще несміливо тупали ноги, пхалися лікті, гуркотів ча-сом ослін, голоси рвалися та міпались в глухому гомоні юрми. І ось раптом високий жіночий сміх гостро розтяв важкі покрови суму, і стриманий гомін, наче полемін, бухнув з-під шапки чорного диму.

— Ей ти, носатий, купи у мене зайця! — басив зсередини молодий голос, і в одповідь йому покотився придушений сміх:

— Ха-ха! Носатий!...

— Не хочу.

Починалась забава.

Ті, що сиділи ближче до дверей, повернулись спиною до тіла, готові приєднатись до гри. Весела усмішка розтягнула їм лица, перед хвилею скуплені в смутку, а засьч переходив все далі і далі, захоплював ширше і ширше коло і вже добрався аж до мерця.

— Ха-ха, горбатий!... Ха-ха, кривий!...

Світло коливалося од сміху і чаділо димом.

Один за другим гості вставали з лавок та розходились по кутках, де було весело й тісно.

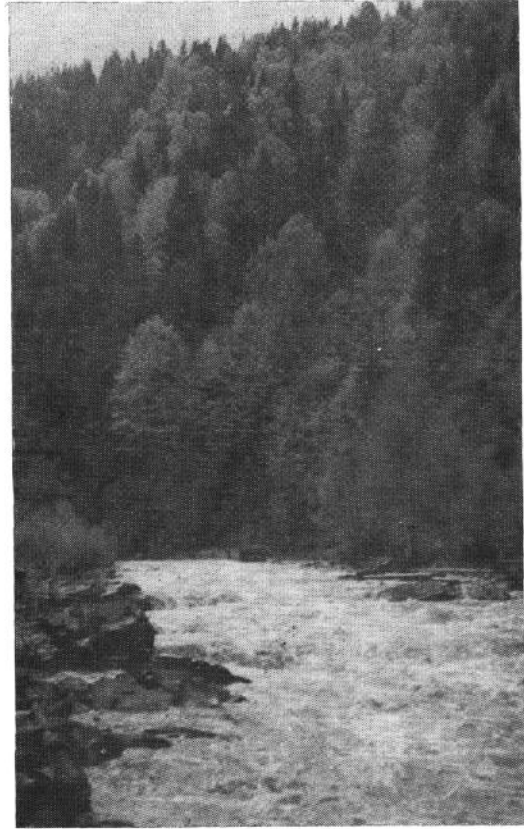
По обличчю мерця все розростались плями, наче затаєні думки його ворухили, безперестанку міняючи вираз. В піднятому кутику вуст немов застягло гірке міркування: що наше життя? Як блиск на небі, як черешневий цвіт...

При сінешніх дверях вже цілувались.

— А на ким висипи?

— На Анничці чорнявій.

Анничка буцім не хотіла і упира-лась, але десятки рук випихали її з

Гірська річка в Карпатах (1971 рік).

тісної юрми, і гарячі уста піддавали охоти:

— Йди, дівонько, йди...

І Анничка обіймала за шию того, що висів, та смачно цілувала в уста при загальних радісних криках.

Про тіло забули. Тільки три баби лишилися при нім та скорботно дивилися скляними очима, як по жовтім застиглім обличчі лазила муха.

Молодиці липли до гри. З очима, в яких ще не встигло згаснуть смертельне світло і затертись образ мерця, вони охоче йшли цілуватись, байдужі до чоловіків, які так само обіймали та тулили чужих жінок.

Дзвінки поцілунки лунали по хаті і сплітались з плачем сумної трембіти, що все ознаймляла далекі гори про смерть на самотній кичері.

Палагна не голосила більше. Вже

було пізно і треба було прийняти гостей.

Веселість все розпаллялась. Робилось душно, люди пріли у кептарях, дихали випаром поту, нудним чадом теплого воску та запахом трупа, що вже псувався. Всі говорили вголос, наче забули, чого вони тут, оповідали свої пригоди і реготались. Махали руками, гупали один одному в спину і моргали на челядь.

Ті, що не містились у хаті, розклали на подвір'ї вогонь і справляли коло нього веселі грища. В сінях згасили світло, дівки дико пищали, а парубки душились од сміху. Забава трясла стінами хати та била хвилями зойку в спокійне ложе мерця.

Жовтий вогонь свічок притьмився в густому повітрі.

Навіть старі приймали участь в забаві. Безжурний регіт трусив їх сивим волоссям, розтягував зморшки та відкривав згнилі пеньки зубів. Вони помагали молодшим ловити челядь, наставивши руки, що вже тремтіли. Бряжчало намисто у молодиць на грудях, жіночий вереск роздирав вуха, гриміли ослони, зрушені з місця, і стукались в лаву, де лежав мрець.

— Ха-ха!... Ха-ха!... — котилось від покуті до порога, і цілі ряди людей згинались від сміху удвоє, придушивши руками живіт.

Серед писку і глоти нестерпуче коцкав десь „млині" дерев'яним клеко-том згуків.

— Шо маєш молоти? — завзято вигукував мельник.

— Маємо кукурудзу... — пхались до нього дівки, і сварились між собою жиди, приліпивши довгі бороди з кло-ччя.

Тугий скруцак з рушника, мокрий і замашний, гатив з лускотом в спи-ни направо й наліво. Від нього тікали, серед реготу й крику, перекидаючи стрічних, збиваючи пил і псуючи повітря. Поміст двигтів у хаті під вагою молодих ніг, і скакало на лаві тіло, трясучи жовтим обличчям, на якому усе ще грала загадкова усмішка смерті.

На грудях тихо бряжччали мідяні гроші, скинуті добрими душами на перевіз.

Під вікнами сумно ридали трембіти.

Жовтень 1911, Чернігів.

С В І Й Д О С В О Г О !

Вітаємо учасників і виконавців Гуцульського Веселого Вечора !

MIDWEST FOOD MART

СПОЖИВЧА КРАМНИЦЯ

941 N. WESTERN AVE.

CHICAGO, ILL. 60622

NU 6-7174

Тут знайдете великий вибір овочів, ярини, м'яса та м'ясних виробів

Власник — ЮРКО БОЄЧКО

Ярема Годованець

ЗАСНУВАННЯ ЧИТАЛЬНІ „ПРОСВІТИ” В ЯРЕМЧУ

Далеко від американського континенту, в чудових горах на Гуцульщині, розкинулося над Прутом місто Яремче. Про нього сучасний український письменник пише так: „В Яремчу... Шумить бистрога Пруту. Каскади бризок стоять над гримучими водоспадами. Навкруги — гори. Це повний неповторної краси і поезії куточок Гуцульщини. В цих місцях опришкував Олекса Довбуш”...

Яремче — це найкраще курортне місто тепер. А за австрійської і польської окупації — це звичайне село, розташоване на березі ріки Прут, на автошляху Івано-Франківськ - Рахів - Хуст. Залізниця зв'язує Яремче з Івано-Франківським і Хустом. Як розповідали старі люди, а в тому числі й мої родичі, першим поселився серед гір Ярема і від його імені пішла назва цього міста. В 1788-му році тут замешкувало тільки вісім родин, а почавши з другої половини минулого століття сюди зачали приїжджати на відпочинок багаті туристи і невеликий тоді присілок поступово перетворився на відоме курортне місто.

По Першій світовій війні Яремче, як і всі західноукраїнські землі, опинилося під польською окупацією. Новий господар Яремча урукомив тут курорт, куди щоліта приїжджало багато польської знаті на відпочинок. Новий окупант намагався зробити все, щоб затерти найменші сліди українства в Яремчу, як і всюди на новоокупованих землях, а з Яремча зробити чисто польський курорт. Для українців прийшли найчорніші години.

По програній війні всі українські організації перестали існувати, за панувала на західноукраїнських теренах цілковита національна депресія, все українське, рідне було здушене і перебувало в катакомбах. Тож така ситуація потребувала відважних лю-

Гуцулка з Ворохти.

дей і відданих українських патріотів, щоб підняти з летаргічного сну українську людність та запалити в ній вогонь надії і віри у краще майбутнє. В такій критичній ситуації треба було великого героїзму і посвяти, щоб стати до боротьби з польським окупантом та всупереч його перешкодам розбудовувати українське національне життя.

Неодноразово серед нас, гуцулів Яремча, говорилося про заснування в Яремчу Читальні „Просвіти”, але не знайшлося такої відважної людини, що започаткувала б цю шляхетну справу, бо польські шикани завжди стояли на шляху до здійснення цього задуму. І ось у такій важкій ситуації знайшлися відважні і віддані патріоти з інших сіл, які започаткували

*Дівчата з присілка Осередок
села Іспас (1938-ий рік).*

цю справу. Конкретно таким був сл. п. Василь Домашевський з Микуличина. Він походив із шляхетського роду, без підвалин не можна будувати гражди для потомків. А таким видатним будівничим і став якраз Василь Домашевський. Він залишив для потомків тривку гражду, а в ній почуття людської й національної гідності, любов до всього гуцульського і

готовість стати в його обороні перед ворожим наступом.

Десь в роках між 1926-1928, чого я вже гаразд не пам'ятаю, прибув до нас цей визнальний діяч із Микуличина, Василь Домашевський, який порушив справу заснування в нас у Яремчу Читальні „Просвіти“. На тих зборах багато говорилося і радилося. Протягом того року ми ще двічі збиралися радити над тією проблемою. І аж за третім разом в присутності Василя Домашевського і Навроцького з Делятина було вирішено заснувати Читальню „Просвіти“ в Яремчу.

Першим головою Читальні було обрано В. Павука, а тому що ми тоді ще не мали ніяких фінансових засібів, то я погодився віддати для Читальні безкоштовно приміщення, за що безперечно польська влада дивилася косим оком на мене, бо вбачали в мені свого ворога.

Так в новоорганізованій Читальні „Просвіти“ розпочалася жвава культурно-освітня і освідомлююча праця, почалися різні імпрези, що давало нам відповідний прибуток. А напередодні Другої світової війни ми вже закупили нову парцелю для побудови власного дому. Але на жаль, війна перекреслила всі наші шляхетні задуми.

С В І Й Д О С В О Г О !

STANDARD SERVICE STATION

1654 N. Kedzie Avenue

Tel. CA 7-9330

МАСТЕ КЛОПОТИ З АВТОМ ?

**ЗАЇДЬТЕ НА ГАЗОЛІНОВУ СТАНЦІЮ п. МИХАЙЛА БОРУКА!
ТАМ ДІСТАНЕТЕ ВСЕ ПОТРІВНЕ ДО ВАШОГО АВТА !
ПРОДАСМО ПО ЗНИЖЕНИХ ЦІНАХ КОЛЕСА І БАТЕРІЇ
ВИКОНУЄМО ВСІ МЕХАНІЧНІ РОБОТИ**

М И Х А Й Л О Б О Р У К

власник фірми

М. А.

ПАМ'ЯТНИК ЛИЦАРЕВІ КАРПАТ

Двадцять дев'ятого травня 1971-го року мешканці Прикарпаття стали свідками величного вшанування пам'яті видатного народного месника на його батьківщині в селі Печеніжині Коломийського району. Вони зібралися сюди з нагоди відкриття пам'ятника Олексі Довбушеві та красназничого музею.

На видному місці при в'їзді до Печеніжина зібралися його мешканці, гуцули навколишніх сіл, земляки славного Довбуша, гості з Коломиї, Косова, Івано-Франківська, Львова, Києва та інших місцевостей. Оповитий покривалами пам'ятник рівними рядами оточили діти в народних гуцульських строях і чекають на урочисту хвилину. Відкриття пам'ятника довершили керівники села Печеніжина та представники культури і науки, що прибули на ці урочистості.

Під звуки трембіти спадає біле накриття пам'ятника. І ніби з легенди глянув на своїх земляків Олекса Довбуш. Хор виконав народну пісню в

обробці композитора А. Кос-Анатольського „Гей, браття, опришки“, яка полинула далеко над горами. Потім виступали з промовами керівники села. Довго милувалися учасники чудовим портретом Олекси Довбуша.

Пам'ятник Олексі Довбушеві в Печеніжині є, безперечно, творчою вдачею заслуженого діяча мистецтв УС-СР В. Борисенка та архітектора Б. Блисюка.

Після відкриття пам'ятника відбулося урочисте відкриття народного красназничого музею. Тут зібрано цінні речі з історії та етнографії Гуцульщини, широко представлені її народні промисли, твори мистецтва тощо. Археологічні пам'ятники розповідають про найдавнішу історію краю. Фотокопії історичних документів розповідають про тяжке становище населення Печеніжина в минулому та героїчну боротьбу кадпатеських опришків проти гнобителів. Серед цих матеріалів багато з них, що розкривають діяльність загонів під керівництвом О-

У НОВІМ МОДЕРНІМ ПРИМІЩЕННІ !

Споживча крамниця

Українсько-Американського Кооперативного Товариства

„САМОДОПОМОГА“

при 2204-06 В. Чікаго вул. — Чікаго, Ілл.

просить Вас загостити до неї і поробити в ній свої закупи.

У крамниці Ви знайдете першої якості споживчі товари, свіжу городину і ярину, набіл, м'ясо. Всі товари продаємо по конкурентійних цінах.

Купуючи в нашій крамниці, Ви причиняєтеся до розбудови кооперативної Оселі в Равнд Лейку, і тим самим до росту й скріплення української чікагівської громади !

КООПЕРАТИВА ДАЄ 1% ЗВОРОТУ ВІД ЗАКУПІВ !

лекси Довбуша. Серед них найбільше вражіння робить картина місцевого мистця Ю. Дмитерка „Смерть Олекси Довбуша”.

Серед етнографічних матеріалів — народний одяг мешканців Печиніжина з минулих часів. Є тут також чимало творів народних умільців, зокрема майстрів різьби по дереву, мешканців Печиніжина, батька та сина Семенюків. Широко представлені в музеї знаряддя праці та речі побуту минулих часів.

Безперечно, що добру працю виконали місцеві краєзнавці під керівництвом А. Босацького, створивши цей музей. Сюди, без сумніву, проляжуть нові маршрути туристів. Вони обізнаються з героїчним минулим Гуцульщини та її красою.

Відкриттям пам'ятника Олексі Довбушеві та народного музею гуцули Прикарпаття ще раз віддали велику шану народному лицареві Карпат, безсмертному ватажкові опришків Олексі Довбушеві.

Ансамбль пісні і танку „Гуцульщина” біля пам'ятника Т. Шевченкові в Києві (1941).

Володимир Андрушко

ОПРИШОК БОРДЮК

У половині XIV століття, використовуючи послаблення української влади в наслідок татарських нападів, Польща загарбує спочатку Галичину, а згодом і решту українських земель, які в той час були під владою Литовського князівства. Таким чином, Галичина стає першою жертвою польської експансії. Спираючись на королівський уряд, польська шляхта наїхала на українські землі, захопила міста й села, завела в них новий адміністративний порядок і підпорядкувала своїм інтересам усю економіку. Володіючи розлогими маєтками, різними підприємствами, а в додатку й необмеженими правами, шляхта за допомогою широко розвиненої орендної системи грабувала українське населення, позбавляла землі, а прикріпивши українського селянина до двора, примушувала до безплатної панщини, перетворюючи його в раба.

Протягом XV - XVI ст. більшість міст і сіл Подкарпаття, а також природні багатства, встигла захопити невелика група магнатської верхівки. 55 магнатських родів володіли понад 1500 селами і містами, тобто більше, як половиною усіх населених пунктів Галичини.¹⁾

Галицькі магнати Потоцькі з кінцем XVII і протягом XVIII ст. володіли цілим Поділлям. Не поступалися перед ними і магнати Яблоновські, Скарбки та інші, які немилосердно гнобили і використовували українське селянство і в той спосіб збагачувалися.

Високими цінами за оренду ґрунтів та всякого роду визиском селян магнати збільшували свої зиски. Робота у фільварку стала обов'язковою для кожного селянина. Річна норма панщини для різних селянських господарств була неоднаковою: від 52 до 208 днів на рік. Але навіть і тією страшною панщиною не обмежувались ро-

боти селянина на користь магната. Існували ще й „позапанщинні” роботи. Вони не входили в рахунок панщинних днів і виконувались звичайно у найгарячішу пору — під час польових робіт. Були це зажинки, обжинки, закоски, обкоски, заорки, толоки, повози, нічна сторожа, всякі роботи при панських греблях, будівлях тощо. Крім повинностей, які селяни відбували на користь магната-шляхтича, у них було багато обов'язків перед державою.

На Підкарпатті, де годівля худоби становить важку ділянку господарства, найбільш тяжким для селян був роговий податок, який брали від поголів'я худоби.²⁾ Був податок і від димарів.

У 1662 р. було введено поголовний податок, який стягали від кількості членів родини. Цей податок дуже обтяжував малоземельні селянські господарства. Його платили всі селяни, незалежно від маєткового стану. На користь держави йшов і податок на утримання шляхетського війська.

Прикарпатське селянство було безправною масою. Шляхта поводитися зі своїми підданими жорстоко. Були й такі села, в яких без дозволу шляхтича селяни не мали права одружуватися.

Обтяжені великими і важкими панщинними обов'язками, селяни - кріпаки з тугою згадують про ті часи, коли їхні батьки були вільні і не знали панщини. Характеризує це пісня „Про добрих і злих панів”, в якій говориться:

*Добре було нашим батькам
За давніх літ жити,
Поки не знали наші батьки
Панщину робити.
Зразу були добрі пани,
Ширі на роботу,
Цілий тиждень собі роби —
Панщина в суботу.*

*Оленка Гердан Заклинська
родом із Жаб'я — мистець танку,
потеса, малярка і педагог.*

*Як настали злії пани,
Лихі на роботу,
Цілий тиждень на панщині —
А собі в суботу.³⁾*

Магнати, а також середня шляхта безпосередньо не займалися управою маєтками. Це робили призначені ними комісари чи орендарі, яким надані були широкі права. Адміністратори й орендарі намагалися добути для себе якнайбільше прибутків. Всю свою енергію вони спрямовували на посилення визиску кріпаків. Їх діяльність ніхто не контролював. Таким чином управа магнатським маєтком здійснювалася трьома шляхтичами: власником, його адміністратором і орендарем, а селяни з цього приводу зазнавали потрійного гніту.⁴⁾

Переслідуючи православних, като-

лики намагалися насильно покатолицити селяни. Доказом того є скарга православного духовенства в галицький міський суд з 2 листопада 1604 р. на маршалка Потоцьку за переслідування і примусове запровадження католицизму в українських селах, що було однозначне із зміною української національності на національність польську.⁵⁾

Для кращої уяви тодішнього жахливого положення, економічного визиску та фізичного і морального гніту українських селян, наводимо події панщинних часів, що мали місце в Заболотіві. А такі і подібні злочини шляхта і орендарі скрізь по селах практикували.

У 70-их роках XVII ст. польський магнат Юрій Чарторийський, возвода волинський, мав великі маєтки в Коломийському повіті, які виорендовував, надаючи орендарям необмежену владу і права. Орендарі здирали із селян надмірні повинності і жорстоко з ними поводитись. В одному з архівних джерел сказано, що орендарі „селян закріпоощують, зі шкір гроші видирають” . . .

Крім здириства, орендарі чинили всілякі насильства, жорстоко знущалися над жінками, ганьбили їх. Орендар Лейба Вольфович узяв до своєї послуги дочку Григора Мальяра і „цю дівчину збещестив”. Брат Лейби Вольфовича — Моть, за борг „жінку Івана Денисового з села Ясенова посадив з чоловіком у в'язницю” і знущався над ними, а Білелову пасербицю „для своєї забаганки силою і напасливо розлучив з чоловіком „довівши її до ганьби” . . . Симон — третій брат Вольфовича, кріпачку Мотрю третього дня по родах віддалив від немовляти і примусив її кормити його сина.

Як записано в актах, кріпаки, доведені до відчаю, „не можучи стерпіти пригнічення і коли жодного іншого захисту не могли знайти, піддалися під опіку опришка молдавської провінції Бордюка, якого закликали, щоб

*Ансамбль пісні і танку „Гуцульщина” в 1941-му році.
Спереду стоїть з топірцем мистецький керівник Дмитро Котко.*

увійшов у місто Заболотів”. У 1673 р. ватажок Бордюк із своїми опришками прибув на Покуття і „нічною порою напав” на орендарів у Заболотіві й розправився з ними. Тоді опришки спалили теж будинок польського ксьондза Станіслава Конопки, а його самого „попровадили у Молдавію”...

Як свідчать джерела, в поворотній дорозі, в горах, Бордюк переводить допит з ксьондзом і, звертаючись до нього, каже: „Пиши до пана й інших, що не задля іншої справи, спіймав, а лише за те, що орендарі в своїх орндах-селах пригнічують підданих, судять їх, чинять насильства та безправ'я”. В дальшій розмові Бордюк запитує ксьондза: „Чому ж ти, слуга правди, не говориш пану, чому християн запродує негідникам... Християнин на пана робить — за пса, а орендар — брат”...⁶⁾

Із змісту розмови з ксьондзом виходить, що ватажок опришків Бордюк

відзначався високою свідомістю і з важким положенням селян та з жорстокістю шляхти і орендарів був основно ознайомлений.

Ватажок опришків Бордюк діяв на польсько-молдавському пограниччі.

Л і т е р а т у р а :

- 1) А. Яблоновскі. Польска XVI веку под възгледом географічно-статистичним, т. VII, ч. II. Зьрудла дзейове, т. XVIII, ч. II, Варшава, 1906, стор. 66.
- 2) Акта гродзке і земске, т. 25, ст. 387/2, 419/2, 434/2.
- 3) Н. А. Бескид. Карпаторусская древность, стор. 131.
- 4) М. П. Герасименко. Кляси і соціальні групи в Галичині в кінці XVII ст. Зб. „З історії західньоукраїнських земель”, вип. II, К. 1957, стор. 82.
- 5) Центральний державний історичний архів у Львові: ф. 5, т. 110, стор. 1569-1571.
- 6) Там же, ф. 5, т. 174, стор. 1676-1681.

Володимир Близнюк

СЕЛО СТАРІ КУТИ

Старі Кути, включно з містом Кути Косівського повіту, розташоване над річкою Черемош, яка рівночасно ділила Буковину від Галичини, починаючи від гірського села Гриняви і кінчаючи кордоном при злучі з Прутом. Старі Кути тільки вузьким пасмом мали безпосередній дотик з Черемошем уже поза містом, в напрямку до сусіднього села Тюдева, а центр села тягнувся у сторону Косова.

Напроти Кутів по другій стороні ріки знаходилася Буковина — містечко Вижниця, в якому за шість років перед Першою світовою війною відкрито гімназію з українською викладовою мовою. Ця гімназія була державною.

Ціле село Старі Кути — це був один величезний сад, а людські будови ціле літо ховалися в розкішній зелені. Коли хтось заходив до села в місяці травні з боку Снятина, то мав враження, що випав сніг, бо все було в білому цвіті.

В селі проходило підземне джерело солоної води і колись там виварювали сіль. А пізніше в Косові відкрили багатше джерело і виріб соли опинився в Косові, а в Старих Кутах тією солянкою відала громада і щомісяця розподіляла ту солянку між мешканцями села.

Грунт в селі глинястий і для рослинності не дуже придатний, але при

удобренні гноєм можливі були врожаї різних культур як збіжжя, так і ярини. На угнобній землі добре родила кукурудза, конюшина, а в городах можна господина вирощувала добру цибулю. А особливо та глиняста порода добре надавалася на виготовлення посуду — гончарство, яке широко процвітало в Старих Кутах.

По скасуванні панщини село й далі проживало в безпросвітній нужді, а неписьменність досягала майже сто відсотків. В селі осіло кілька жидівських родин, які, використовуючи гуцульську неписьменність, спритно їх експлуатували.

В тих часах парохію обняв священник Ляевич (не знаю його імені, а також не знаю ані дати його приходу, ані відходу). Священик не міг байдуже дивитися на таке свавілля і злидні. Він звертає увагу на те, щоб припинили в селі пиятику. А коли вінчав молодят, то вимагав від них присяги, що вони відрічуться пиятики бодай на один рік, бо вірив у те, що коли людина один рік утримається від напоїв, то вона взагалі відвикне від того дурману. Священик знав з науки, що глинястий ґрунт добре надається для овочевих дерев, а тому змушував молодят посадити хоч кілька дерев. Ці два заходи, до яких священник спонукав своїх парохіян, дали прекрасні висліди: перед Другою світовою війною

HUMBOLDT MEAT MARKET

2622 W. Division Street

Chicago, Ill. 60622

Phone EV 4-6237

Вибір домашніх ковбас на всі імпрези, забави, весілля і т. п.

Великий опуст з доставою !

В л а с н и к :

СТЕФАНІЯ РОМАНЮК - МАЛА

село мало найкращі ґатунки овочевих дерев, а добре їх плекання давало гуцулам прекрасні прибутки; попит на їхні овочі все зростав. А другим сприятливим збігом обставин було те, що саме тоді вибрано на вйта Дмитра Лівяка. Це була надзвичайно енергійна і розумна людина. Хоч, правда, він теж з великим трудом міг тільки підписатися, але він поставив собі за ціль вивести село з жидівських тенет.

Як тільки він став вйтом, негайно ж узявся до будови громадської кан-

У такий спосіб поступово рада була звільнена від жидів. Жиди ж зі свого боку побачили велику загрозу. Вони намагалися вйта підкупити, обіцяли йому різні блага. Але дарма, бо вйтові більше залежало на тому, щоб витягнути село із злиднів, ніж на особистих користях.

На плоди такої політики вйта не треба було довго чекати, бо вже в першому десятиріччі ХХ століття в Коломиї в гімназії опинився досить значний гурток наших хлопців із Ста-

ЧИ ВИ ВИРІВНЯЛИ ПЕРЕДПЛАТУ ЗА „ГУЦУЛЮ”?

А ЯКЩО НІ, ТО ЗРОБІТЬ ЦЕ
СЬ О Г О Д Н І !

целярії, бо до цього часу канцелярія містилася в жидівському домі при корчмі, і коли люди приходили платити податки, то той тяжкий гріш часто злишли в корчмі. Майже половина радних села були жиди, а тому незвичайно широко було розвинене шахрайство і визиск селян.

Новий вйт переніс канцелярію до новозбудованого дому, а сесії радних почав найчастіше скликати по суботах, коли жиди не могли на них приходити. Вйт в дипломатичний спосіб радних українців все більше перетягав на свою сторону, а жидів, які не з'являлися на сесії, почали одноголосно скидати з радних.

ЧИ ВИ ВЖЕ ВИСЛАЛИ ПЕРЕДПЛАТУ

НА
„ІСТОРІЮ ГУЦУЛЬЩИНИ” ?

рих Кут. Це були два брати на прізвище Костинюки. Вони обидва скінчили гімназію, а потім здобули вищу освіту. Друга черга наших хлопців була така: Петро Близнюк, Микола Ковалюк, Яків Остапюк, Михайло Глінчук, Федір Чепига, Михайло Томюк та Іван Томюк. З них тільки два не дійшли до матури, а деякі, склавши матуру, пізніше здобули й вищу освіту.

Відкриття гімназії у Вижниці надзвичайно багато причинилося до культурного росту Старих Кут: з кожним роком контингент наших хлопців у тій гімназії зростав, а сама гімназія з кожним роком зростала на

ZECHMAN LUMBER COMPANY

LUMBER — MILLWORK — BUILDING MATERIALS

400-430 N. Damen Ave.

Chicago, Illinois 60612

Tel. SE 3-6600

дальшу старшу клясу. З вибухом Першої світової війни вже було відкрито сьому клясу. Але під час війни наука в гімназії провадилася з перервами. Багато учнів з тієї гімназії були покликані до війська, де здобули офіцерські ранги і після розвалу Австро-Угорщини негайно включилися в боротьбу за українську державу. Імена багатьох з них ще збереглися в моїй пам'яті, які й подаю: Петро Глібчук, Онуфрій Лазорик, Гриць Гулій, Михайло Угринюк, Дмитро Сенюк, Дмитро Ковалюк, Микола Сенюк, Іван Будз, Юрій Госляк, Михайло Лазорик, Володимир Лівяк та Володимир Близнюк. А з дівчат пригадую такі прізвища: Олена Романюк і Олена Близнюк.

Були й такі з нашого села хлопці та дівчата, які започаткували науку в гімназії під час війни, але багато було й таких, що залишили науку під час війни. Пригадую ім'я Пазі Лівяк, яка скінчила в тих часах у Коломиї дівочу семінарію та працювала потім учителькою.

В селі Старі Кути були дві церкви — долішня і горішня. Долішня церква була дерев'яна, але досить велика. Вона знаходилася поблизу гостинця, що вів до Косова. А горішня церква була мурована, з високими банями, побудована в кінці XIX століття. Поблизу мурованої церкви знаходилося приходство, включно з великими господарськими забудовами. Посеред

села, між двома церквами, була школа. Це був прекрасний мурований будинок з великими вікнами. Це була чотириклясова школа з шестирічним навчанням.

Варто зауважити, що під час мого навчання в тій школі директором її був Іван Цюпрак, родом з Печиніжина. Він був колись секретарем Кирила Трильовського та його правою рукою. Він був щирим українським патріотом, добрим педагогом, який великою мірою причинився до культурного піднесення нашого села Старі Кути.

З вибухом війни наш директор школи zorganizував гурток хлопців до Січових Стрільців та вишколював їх аж до виїзду на війну. Під час війни він створив аматорський гурток з хлопців та дівчат Вижницької гімназії, який часто в селі давав вистави.

В центрі села у сусідстві зі школою був чудовий мурований будинок, де містилася Читальня „Просвіти” і кооператива, яка була заснована ще перед Першою світовою війною. В тому будинку була велика зала для вистав і концертів, там же в тому будинку містилася й центральна кооператива, яка мала вже тоді у своєму засягу три філії.

За часів польської окупації аж до вибуху Другої світової війни у Старих Кутах існував дуже діяльний аматорський гурток та хор під прово-

A N N ' S B A K E R Y

2158 W. Chicago Ave.

Chicago Ill. 60622

Tel. EV 4-5562

Всякого роду печиво — солодощі

Власник — В. ДМИТРАШ

Мішаний хор в с. Іспасі (1937-ий рік).

дом Різниченка, що походив із Київщини, колишній військовик з Армії УНР. Поблизу долішньої церкви знаходилася килимарня, власником якої був Ілько Глібчук (помер на еміграції в Монреалі). Там вироблялися дуже гарні килими різного взору, а дівчата, що там працювали, мали дуже добрі заробітки. Але пізніше виявилось, що для дівчат та праця була шкідливою, бо при виробі порохи осідали на легені і деякі з дівчат захворіли на запалення легенів.

До Старих Кут належав ще пригiлок, що називався Пенківка. Колись там був березовий ліс, який пізніше зрубали, а на тому місці залишилися тільки пеньки, а звідти й пішла назва присілка, який згодом там розбудували. У присілку було відкрито триклясову школу, яка містилася в селянській хаті. А в 1928-му році побудували Читальню „Просвіти”, в будинку якої засновано кооперативу, зовсім незалежну від централі Старих Кут. А приблизно в 1936-му році побудовану і школу, при якій було й приміщення для учителя.

З великою пошаною населення Старих Кут ставилося до двох колишніх вихованців Вижницької гімназії. Одним із них був Онуфрій Лазорик, народжений у Пенківці. Він був веселою вдачею, великий гуморист. Це, звичайно, його заслуга, що на тому присілку побудовано Читальню „Просвіти” та кооперативу. Пізніше він закінчив секретарський курс та був секретарем збірної громади Пістинь на Косівщині, а за німецької окупації був інспектором збірних громад в Коломийській окрузі. Помер 1960-го року в Старих Кутах.

Другим з черги був Михайло Угринюк з присілку Каменець. Він осів на успадкованій господарці та був зразковим господарем. За часів німецької окупації, під тиском мешканців свого села, очолив цільський уряд. Завдяки його вмiлому керівництву, село уникнуло багато репресій від німецьких окупантів. Після повернення мовськовсько - большевицьких окупантів його засудили на заслання. Повернувшись фізично знищений і доживає віку у Старих Кутах.

*Василь Мельничук
(співак-тенор), учасник
Веселого Гуцульського
Вечора (1972-ий рік).*

По розвалі Польщі в 1939-му році поляки, втікаючи на Вижницю, застрілили в Старих Кутах трьох невинних людей: Дмитра Лівяка, Івана Глінчука та Понюка. В 1941-му році в Старих Кутах органи НКВД заарештували тринадцять молодих хлопців і одну дівчину, про долю яких не можна нічого довідатися. Того самого року, але вже німецькі окупанти, за-

арештували Богдана Лівяка, який був делегований зі Львова на провідника ОУН. Це був внук колишнього війта Старих Кут Дмитра Лівяка. Богдан перебував цілий час аж до упадку Німеччини в концтаборі. Після виходу з концтабору він опинився в Іспанії, де здав матуру та пізніше здобув вищу освіту. Через деякий час прибув на сталий побут до Канади. Десь у 1960-их роках викладав чужі мови в Саскачевані (м. Водіна). Там і помер у 1966-му році.

За німецької окупації мій старший брат був начальним директором Округного Союзу в Коломиї, куди запросив і мене на працю до організаційного відділу, де начальником був Сидорук. Сидорук в лютому 1942-го року був заарештований гестапом. Разом з ним заарештовано і дочку священика Гоянюка з села Залуче над Прутом, яка працювала в Союзі касіркою. Відвезено їх до Чорткова, де й розстріляно. Від того часу організаційний відділ очолив я. Як зближались большевики, я залишив Коломию. Характерне, що майже весь керівний склад Округного Союзу в той час походив зі Старих Кут. Петро Близнюк зі Старих Кут, Бабюк з Кут і Роман Кубранович також із Кут. Старі Кути мали приблизно 1800 номерів і посідали друге місце в Косівському повіті, — перше місце мало Жаб'є (Верховина) з 3,500 номерами.

*****

DIAMOND SPECIALISTS

Try Our Photo-Finishing — Large Prints Only 19 c

HARRIS JEWELERS

1949 W. Chicago Ave.

Chicago, Ill. 60622

Dial: 342-6663 or CA 6-6768

*****

Михайло Бойко

КОЛОМИКИ

(З села Дори)

Гуцулка мя породила,
Гуцулка ми мати.
Гуцулка ми постелила,
Лігай, сину, спати.

А я тобі постелила,
Щоби тися виспає,
А ти пішов до другої,
Бодаєє потріскає.

А я тобі наварила,
Біленьких фасольок,
А ти пішов до другої,
Наївшися кольок.

А я тобі постелила,
Білі подушечки,
А ти пішов до другої,
На голі дощечки.

**

Гуцулка мя породила,
З гуцулков люблюся,
Як не озму гуцулочку,
То не оженюся.

**

Чи я долю простівала,
Чи протанцювала,
Чи я долі в своїм життю
Доброї не мала.

Прийди прийди, добра доле,
На мою стежечку,
Щоби була відволога,
Мойому сердечку.

Лиху долю не продати,
Ані замінати,
І мушу я з лихов долею
Свій вік коротати.

**

Віддалась мя, моя мамко,
За ріку за річку,
Воліласми засвітиги,
Над головою свічку.

А свічка би догоріла,
Ти була б забула.
Ти би троха поплакала,
А відтак забула.

**

Ой казала Василина,
Що велика зима.
Пийте, хлопці, горівочку,
Бо не стало вина.

Пийте, хлопці, горівочку,
Та ще попивайте,
Та й за свою першу любку
Та й не забувайте.

**

А як маєш цілувати,
Притули до лави,
Та так буде смакувати,
Як цукор до кави.

А як маєш цілувати,
То притуль до грушки,
То так буде смакувати,
Як перець до юшки.

**

Тонкий листок на калині,
Ще тонший на грабі.
Який хлопець молоденький,
Притуливсь до баби.

**

Віддай мене, моя мамко,
До крайної хати,
Там багато легіників,
Є з ким жартувати.

Один піде по водичку,
А другий по тріски,
А третій ся націлує,
Білої невістки.

**

(Продовження на стор. 26)

ПРОГРАМА

ВЕСЕЛОГО ГУЦУЛЬСЬКОГО ВЕЧОРА

1. ПРИВІТ: „В Америці я родився, а в Жаб'ї бабуся, і тому американським гуцулом я звуся” ..... Микола Понеділок
український письменник

2. ГАІВКИ ..... Танцювальний ансамбль „Дніпро”
„Деякі пісні — особливо обрядові, веснянки, купальські та весільні, що початком своїм сягають давньої давнини, збереглися з іграми, танками та хороводами. Це наводить нас на думку, що всякі ігри й танки виводив наш народ спершу під пісню” — Так висловлюється В. Верховинець в „Теорії українського народного танку”.

3. „ДІБРОВО ЗЕЛЕНА” ..... А. Гнатишин
„Я ЧУЮ ПІСНЮ” ..... І. Соневицький
„ПІСНЯ” ..... А. Гнатишин

Виконує відомий тенор Василь Мельничин

4. ТАНОК „ОЛЕКСА ДОВБУШ” ..... Микола Праско

5. „АРКАН” ..... Танцювальний ансамбль „Дніпро” з Мілвокі
„Старий гуцульський танець, що виконується виключно чоловічим складом. Цей танець сягає давниною далеко в історію Гуцульщини, але, за переказами, найбільша популярність аркана починається від О. Довбуша” — так пише О. Степовий.

6. „СЛОВО ПРО БЕЗСМЕРТНОГО ГУЦУЛА
ГРИЦЯ ЗОЗУЛЮ” ..... Микола Понеділок

7. „ПІСНЯ З ПОЛОНІНИ” ..... С. Сабадаш
„ДВА КОЛЬОРИ” ..... О. Білаш..
„А ЧЕРЕМОШ ПЛИВЕ” ..... Б. Юрків

Василь Мельничин

8. КОЛОМИЙКА з опери „Лис Микита” ..... В. Овчаренко
Танцювальний ансамбль „Дніпро”

„На відміну від інших народних танців, коломийка збереглась до останнього часу як пісня, інструментальна п'єса і танець . . . Коломийка-танець відрізняється багатством танцювальних рухів, барвистістю хореографічного малюнка, жвавим темпом виконання”. Так пише А. І. Гуменюк в своїй праці „Українські народні танці”.

9. „ГУЦУЛЬСЬКА ГУМОРЕСКА” ..... Микола Понеділок

Сценічне оформлення програми — Ольга Праско

Хореографічне оформлення — Микола Праско

При фортепіані — проф. Василь Шуть

О жени мя, моя мати,
Хлопця молодого,
Бо вже тяжко ожениги
Легіня старого.

**

Два голуби воду пили,
А два колотили,
Аби то ти не сконали,
Що нас розлучили.

Аби то ти не сконали,
Обоє старенькі,
Що вони нас розлучили,
Двоє молоденькіх.

**

А як ми ся полюбили,
Сухі дуби цвили,
А як ми ся розлучили,
То сирі пов'ели.

**

Річка бистра, річка зимна,
Річка меринява,
Намочила білі ніжки
Марічка білява.

**

А з ким мила вино пила,

А з ким горівочку,
Ой кобися я довідав,
Стяби м голівочку.

**

Ой коники вороненькі,
Сама м вас сідлала,
Повір милий, мойй душі,
Сама м почувала.

Ой не вірю, моя мила,
Не вірю, не вірю,
Бо стояла легінина
На твоім подвір'ю.

Ой то не був легін легін,
То не легінина,
То зацвила на подвір'ю
Червона калина.

Ой калина білим цвіте,
А червоним родить,
А велике закоханя
На біду приводить.

**

А я вчера не вечеряв,
Нині не обідав,
А з ким любка вино пила,
Кобим ся довідав.

**

CHICAGO DECORATORS SUPPLY COMPANY

The Home of Quality Products

ОДИНОКА УКРАЇНСЬКА КРАМНИЦЯ ФАРБ І СТІННОГО ПАПЕРУ

1821 West Chicago Avenue

МО 6-4753

PAINT COLOR SPECIALISTS

PAINTING SUPPLIES

WALL COVERINGS

RENTAL EQUIPMENT

COLOR STYLING

СВІЙ ДО СВОГО!
НАБУВАЙТЕ ТОВАРИ
ПО ДУЖЕ НИЗЬКИХ ЦІНАХ!
ВЕЛИКИЙ ВИБІР
ПЕРШОЯКІСНИХ ФАРБ,
СТІННОГО ПАПЕРУ
та
ІНШОГО ГОСПОДАРСЬКОГО
ПРИЛАДДЯ

Олександра Шпак

ХУСТКА

На міському ринку притулилася Мордкова будка одним боком до другої і немов скривилася зі своєї старости, та мало що не плаче... Але Фейга різnorodним крамом зацитькує її, немов життя вливає в неї. Усі скривлені боки пишним крамом надолужує, рукою вирівнює і, ставши у віддалі, глядить своїм прижмуреним оком, чи товар на торговий день впадатиме покупцям в очі. І от уже будка сміється, бо різnorodний крам своїми кольорами та вибором таки приманує до себе. Аж зацмокала із вдоволення. Попри крам, що на полицях, понавіщувала ще дещо на перетягненім шнурку через отвір дверей, накидала різних коралів, пацьорків, лелітки, червачків, сухозолоть. А на криві боки стін розставила таки знадвору хустки шалінові, порозпинала їх на цілу свою ширину і довжину. Аж усміхаються до прохожих і черленими чічками манять око гуцулок.

Оце надійшла гуцулка, мабуть, з торговиці, бо з повними бесагами. Стала перед будкою, задивилася, мов зачарована, на хустку. І з одного боку підходить і з другого, рукою „мацає“, міряє її вартість, аж Фейга стала прихвалювати:

— Та на таку хустку вовняну, шалінову, на півтора метра з френдзлями, у тебе напевно не вистане грошей! Таку хустку самі лише багачки у празник носять. Бо якбиш непричком купила, то всім молодицям зробилабись на злість. Та де, де... вона не для тебе, ... хоть і не багато коштує на свою вартість, бо всього 24 золоті стоїть, але не кожному стати на таку хустку. А може в тебе у бесагах гриби є? А ну?!

— А скільки тота хустка коштує?

— Та ж я вже казала, що 24 золоті.

— Що, ти здуріла, жидівко — 24 золоті? Та я таку саму за 18 куплю. Не віриш, то не вір! — І вже збира-

Гуцульські музиканти на відпусті в Косові (1925-ий рік).

ється відходити. Та жидівка притримує її за бесаги.

— Ой, ой, газдине! Та ти збиткуєшся наді мною. За таку ціну, таку хустку, що другої такої у цілім місті не дістанеш? Вона лише для гонорних газдинь, для багачок, щоб у неділю усі інші аж зі злости, щоб синіли... така хустка не кожному лицює. А якщо на ню у тебе не стає грошей, то от тут я маю танші: оця за вісім, а ця за п'ять... о, лише добре придивися, яка вона гарна, а які файні чічки на ній, а які френдзлі... Не хочеш?

— Ні, я таки хочу оту, що на стіні.

— То ту велику хустку вочеш, а

малі гроші дасш? Фе, яка скупа! Але нехай вже страчу, щоб був початок, то дам за 20, прибиймо торгу... Бо як ні, то ні! — І жидівка відвертається. А гуцулка, байдуже і собі, вийшла з крамниці.

— Вернися, вернися! — у слід їй Фейга, — на, бери вже, коли ти така тверда, нехай я вже страчу... — Розклала перед гуцулкою долоню на гроші. Та розвила малу хустку, вийняла звідти банкнот 10-доляровий і подала Фейдзі.

Жидівка з поспіхом вхопила доляри і видала здачу гуцулці в золотих. Дуже зраділа Фейга, що і добре заробила і до того в руках у неї доляри, які в жидів мали великий попит.

За той час Мордко, залагодивши на торговиці свої інтереси, прийшов до Фейги поглянути, як вона торгує. А Фейга йому назустріч махає 10-доляровим банкнотом. Та така рада, що аж! Взяв Мордко їх у руку, роздивився і зараз побачив, що вони підроблені. Наробив крику, рейважу... Побіг до поліцая і удвох з Фейгою пішли пізнавати гуцулку. І Фейга її пізнала.

Привів поліцая гуцулку до громадського уряду, казав їй усе з бесагів виложити. У бесагах, крім вузлика з їжею і дрібниць, більше нічого не було. Казав вузлик розв'язати.

— А що ти, бабо, там у вузлику маєш?

— Та що в хустці може бути? Хіба не знаєте? Та їжа! Крішка масла, онде грудка бриндзи та кусок обарінка, от і все...

Поліцая ножем перекроїв масло, нічого не знайшов. Роздробив бриндзу і вже хотів залишати хустку, як гуцулка прискорено, майже вхопила її, щоб зв'язати. Це насторожило поліцая. Повернувся він ще до колача і розглядає його уважно.

— Та давайте його, паноньку, нехай його зв'яжу, не бачите, що то ко-

лач? А я спішуся, бо час мені вже домів іти, дорога далека...

Поліцая, приглядаючись пильно, побачив, що одна плетінка є прикріплена сірничком до колача. Відняв плетінку, а в м'якуші в пергаміновім паперці був звитий 10-доляровий банкнот. Жінка — ані не моргне.

— О, а це ти так штудируєш, бабо? Скажи тепер, де є та хустка?

— Яка хустка, що за хустка, що ви таке вигадуете? У мене жадної хустки не було і нема, як бачите самі.

— А де є здача з десять долярів? — знову питає поліцая.

— Яка здача, що за доляри, чого ви наді мною збиткуєтеся? Дивіться, у мене ані цента при душі. Оце тут маєте: для дітей я купила бомбонів і ще деємце, і на більше вже у мене грошей не стало, а ви про якісь доляри...

— Но, то скажи, звідки у тебе взяли оці підроблені доляри?

— Підроблені, кажете? А я бігме, думала, що вони правдиві. А том дурна, а я так тішилася, що у мене в руках є правдиві доляри. І, що мені щастя трапилось, як сліпий курці зерно... Де ж я на долярах розуміюся!

— А звідки ти їх маєш, хто тобі їх дав?

— А хто був би такий дурний та доляри роздавав? Я їх на торговиці знайшла...

— Як ти знайшла, то чого у колач заховала?

— А тому, ой, Боженьку мій!... та то десять долярів, та то є маєток! Раз таке мені щастя трапилось, то чому не пошанувати? Та ще й до того я боялася, щоб ніхто за ними не шукав і не відібрав. Або щоб по дорозі домів мене не напали і не відібрали, бо й таке не раз трапляється. Тому я й заховала в колач, думала, треба їх пошанувати, бо вони мені попали в щасливу годину...

ГУЦУЛЬСЬКЕ ВЕСІЛЛЯ В КЛІВЛЕНДІ

Дуже приємно писати про радісні й знаменні події в житті нашої української молоді. Тож на цей раз говоримо про радісну подію-весілля винятково симпатичної української молоді пари—мгр Зірки Пашин і мгр-а Василя Стефанюка.

Таїнство шлюбу та весільне прийняття відбулося в суботу, 22-го липня 1972-го року. Шлюб відбувся в католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Лорайн, Огайо: довершив його близький приятель батьків молоді о. д-р Володимир Пелліх, колишній посол до польського сейму і визначний громадсько-політичний діяч.

Після шлюбу довга валка авт вирушила до залі „Галидей Інн”, де й відбулося весільне прийняття. До гарно накритих столів засіло понад дві сотки весільних гостей. Тостмайстер мгр Микола Домашевський, редактор „Гуцулії”, в дотепно розваговій формі провадив прийняття, а старостиною була братова молоді.

Від щирого серця і радісно звучали привітання о. д-ра Володимира Пелліха і тостмайстра-старости мгр-а М. Домашевського, який вітав від Конференції Гуцульських Товариств ЗСА й Канади та журналу „Гуцулія”. Від Пласту вітав В. Горський, від Союзу Українок вітала Марія Дейчківська, а наостанку з теплим словом до молодят звернувся Євген Пашин, батько молоді.

Присутні гості належно віддавали смачним стравам та напоєм, а дві оркестри пригравали до танців, одна з Клівленду, а друга (гуцульська) з Бофало. Переважаючи більшість становила молодь на прийнятті, яка довго і весело бавилася під чудові звуки оркестр.

Тож треба сердечно подякувати батькам молодих і всім, хто причинився до винятково сердечної гостини, а молодим побажати багато родинного щастя та великих успіхів у житті.

Гість

Гуцульський танок на дозвіллі (1971-ий рік).

В. Зеленчук

ГУЦУЛЬСЬКИЙ ВЕЧІР У ЛЕСТЕРІ В АНГЛІЇ

У день св. Юрія, гуцульського патрона, який припадав цього року в суботу, 6-го травня, товариство „Гуцульщина” влаштувало в місті Лестері прийняття та забаву для місцевої української громади. Не багато є правдивих, активних гуцулів у Лестері, але вони доложили всіх зусиль, щоб зробити це свято успішним. Ініціаторами та організаторами цієї імпрези були І. Харінчук та В. Зеленчук, а приготуванням обіду зайнялася пані Шкрумляк. У своїм почині гуцули мали допомогу від багатьох наших прихильників, членів відділу СУБ-у, які в цей спосіб віддячилися їм за їх довголітню працю на користь лестерської української громади.

Голова товариства п. А. Ясельський, відкриваючи прийняття, попросив місцевого пароха провести насамперед молитву, бо, як він сказав, гуцули „без Бога ані до порога”. В дальшому слові голова привітав усіх присутніх та подякував голові місцевого відділу СУБ п. В. Медицькому за його допомогу та співпрацю.

Прийняття відбулося в горішній залі, після якого о год. 8-ій всі перейшли до танцювальної залі, що була вже майже вщерть виповнена гостями. Голова т-ва коротким словом відкрив забаву, на яку всі нетерпеливо чекали. Під звуки музики короткий гуцульський танець на сцені, а опісля для всіх на залі. Всі гості так завзято танцювали коломийку, що можна було думати, що гуцульська музика та мелодія зробили на хвилину всіх присутніх гуцулами.

При цій нагоді організатори цієї імпрези хочуть зложити щирю подяку місцевому відділові СУБ-у, Клюбіві та всім добрим людям, які прийшли їм з допомогою. Належить згадати гуцулів з Нотінггему, які прийшли у своїх строях та привезли гуцульську музику, між ними пп. Демидюк, Чу-

прінчук, Потск, Цикалюк, Бельмега, Бошук та багато інших, яких імен усіх не знаємо, але всім ми однаково вдячні. Пані Дмитренко приїхала аж з Едінбургу і привезла зі собою гуцульські мистецькі вироби на виставку. Рівнож з Галіфаксу прибув наш знаний різьбар п. Галчук зі своїми виробами. З Лондону привезли свої експонати брати Ясельські.

Виставка була розставлена в танцювальній залі, навіть була там правдива гуцульська трембіта, тільки шкода, що не було кому на ній заграти. Виставка, танці та строї всім гостям надзвичайно подобалися і можна було чути часто від захоплених чужинців: „вері гуд”, „мольто боно”, „зер гут” і т. п., а лестерські українці казали, що їм таких забав треба чим більше.

Забаву залишимо, а перейдемо до важнішої справи. Мені, як гуцулові, дуже прикро не раз слухати, як деякий наш брат, щоб показати себе мудрішим та ліпшим, при всякій нагоді старається гуцулів придавити, робить їх дурними і називає наше товариство гуцульською партією. Я думаю, що Гуцульщина так як Полтавщина, чи Волинь та інші, є складовою частиною України, і добрі українці повинні бути горді тим, що мають такий клаптик землі, де до сьогоднішніх часів зберігається все, що можна назвати чисто українським.

Почавши від визвольних змагань до сьогоднішнього дня, гуцули віддавали своє життя в боротьбі за Україну з наміром, щоб ціла Україна була вільна, а Гуцульщина була її Тиро-лем. Такий наш панок поїде десь до Австрії чи Швейцарії і пізніше хвалить, що то за краса природи, а я думаю, що то за краса природи, а я думаю, що Гуцульщина є багато краща, бо то є наша рідна українська змеля.

Мені серце болить, коли бачу, як

наші балетні групи представляють гуцула на сцені: зроблять якусь мішанину грецьку, чеську, югославську і польську, то все складуть на купу і назвуть то гуцулом, а правдивого гуцула навіть не запитують, як то має бути. Нам, гуцулам, треба дбати про те, щоб показати Гуцульщину в правдивому світлі так, як її зберегли наші предки. Нас, гуцулів, тут нема багато, а ще до того деякі панки причіпляються до нас і кажуть, як ти не робиш так, як ми хочемо, то ти робиш гуцульську партію. Таких людей треба ігнорувати. Гуцульський вечір у Лестері доказав, що ми не приїхали, щоб когось агітувати або рекрутува-

ти до партії, а прийшли забавити людей і показати наші надбання. Я думаю, що на партії буде ще час, — як буде наш край вільний, то тоді будемо закладати партії, а тепер нам треба якнайбільше згоди та співпраці. Я сам не бігаю від одного до другого, бо для мене всі добрі.

Запевняю всі українські осередки на цьому терені, що як зорганізують гуцульський виступ, то побачать щось нового, про що зможуть сказати, що це наше рідне, правдиве українське, і будуть напевно всі задоволені так, як були ті осередки, які вже до цього часу гуцулів гостили.

*(„Трембіта”, журнал т-ва „Гуцульщина”
у Великій Британії, ч. 2/9, 1972)*

*Василь і Михайло Ільницькі,
громадські діячі з с. Березів Вишній.*

Михайло Миронюк

ЗУСТРІЧ З ЧИТАЧАМИ „ГУЦУЛІЇ“

У зв'язку з принагідним перебуванням редактора „Гуцулії“ мгр-а Миколи Домашевського в Дітройті в дні 20-го травня 1972 р. представник „Гуцулії“ на Дітройт п. Михайло Миронюк влаштував зустріч читачів з редактором, яка відбулася в Українсь-

відатися про Ваші думки, як улiпшити наш журнал.

Але не зашкодить коротко пригадати нам усім тут зібраним останню діяльність нашого журналу, тим більше, що тепер наш журнал обходить своє п'ятиліття.

*Фрагмент з виставки гуцульського мистецтва в Дітройті.
Зліва направо: Будар Василь і Григорчук Стефан.*

кому Демократичному Клубі того дня вечером.

Представник „Гуцулії“ на Дітройт п. М. Миронюк, відкриваючи зустріч, привітав присутніх і попросив до слова редактора, який виголосив доповідь такого змісту:

„Вельмишановний наш представник, дорогі зібрані читачі журналу „Гуцулія“, в першу чергу щиро дякую нашому представникові за влаштування цієї зустрічі, а Вам за прибуття на неї. Дозвольте передати щирий привіт від Редакційної Колегії для Вас, зібраних. Властиво сьогодні я повинен слухати, а Ви повинні говорити, тому що я говорю до Вас через журнал кожних три місяці і хотів би до-

Як вам відомо, кілька гуцулів на чолі з д-ром Василем Стефураком, головою Редколегії, п'ять років тому в місті Чикаго почали видавати журнал „Гуцулію“, який в короткому часі завоював серця всіх гуцулів та став одинокою гуцульською трибуною на чужині. Журнал став лучником між нами, гуцулами, а інформатором для наших приятелів негуцулів. Завдяки жертвенності читачів, гуцульського товариства „Чорногора“ в Чикаго та других гуцульських товариств, жертвенності голови Редколегії д-ра В. Стефурака наш журнал міг існувати та приходити до Вас. Мушу тут згадати, що і читачі м. Дітройту та околиці, а зокрема п. Михайло Миронюк

щедро допомагали у видаванні журналу.

Протягом цього короткого часу на сторінках журналу було поміщено приблизно 300 фотознімок та біля 400 статей на різні теми. На мою думку, це колюсальна праця, яку ми зуміли разом з Вами виконати.

А тепер насувається питання, чи це все ми маємо заперестати на радість нашим ворогам? Я думаю, що не знайдеться ані одного гуцула, який би бажав, щоб наш журнал перестав виходити.

І тому до Вас маленьке прохання: вишліть передплату вчасно, дайте щедро на пресовий фонд, приєднайте бодай одного нового передплатника. Якщо ми всі гуртом, а по нашому толокою це виконаємо, то й надалі наш журнал буде появлятися.

Моє прохання до Вас, дорогі зібрані, щоб Ви дописували до журналу та заохочували других до писання. Думаю, що праця і вимога до Вас невелика і кожний з Вас її зможе подолати.

Багато разів було обговорювано на засіданнях Редколегії і на зборах товариства „Чорногора” в Чикаго, а також на зборах інших товариств по цій Америці й Канаді, щоб на журналі не зупинятися, а йти далі вперед у видавничій праці. Згадані думки були оформлені в статтях головою Редколегії п. д-ром В. Стефураком в нашому журналі.

У висліді цього відбулися три Конференції гуцульських товариств Америки й Канади. На конференції в

Клівленді вибрано управу Конференції на чолі з Іваном Гаврилюком. Конференція рішила видати „Історію Гуцульщини”. Ви самі знаєте з останніх відозв і статей, що в цій справі зроблено.

Дорогі зібрані, ми мусимо доложити всіх старань, щоб намічена „Історія Гуцульщини” була видана та пшалася на полицях бібліотек, університетів. Щоб це сталосся, ми всі мусимо доложити своїх рук до праці у вигляді: дописів, грошевих пожертв.

Отже берімся до праці! Накінець я ще дозволю привітати новозорганізоване гуцульське товариство „Верховина” у Вашому місті на чолі з п. Миколою Самокішином. Сподіваємося, що новоповстале товариство доложить всіх старань, щоб вищезгадані пляни зреалізувати”.

Представник журналу п. М. Мирнюк подякував редакторові за доповідь і відкрив дискусію. В дискусії забирали слово М. Вацик, М. Самокішин, Ф. Токарчук, Р. Кушнірчук і С. Григорчук.

Пан Р. Кушнірчук звернув увагу, що в журналі не треба друкувати таких статей як „Гуцульщина в 19 столітті очима польського професора” і тому подібні. Далі, дискусанти схвалювали працю журналу, Конференції і обіцяли підтримку для журналу і Конференції.

По дискусії редактор дав відповіді на всі поставлені питання. Треба сказати, що згадана зустріч принесла користь моральну і теж матеріальну.

JOSEPH DATZKO

— ЗАГАЛЬНА АСЕКУРАЦІЯ —

2228 W. Chicago Ave.

278-0194 & 278-3274

Обезпечення всіх родів:

Авта, доми, хатня обстановка,
нещасливі випадки (шпитальне), на життя та інші

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Т-ВА „ЧОРНОГОРА” В ЧІКАГО

Як і кожного року, так і цього року в неділю, 4-го червня 1972, відбулися Загальні Річні Збори гуцульського товариства „Чорногора” в Чикаго. Збори відкрив уступаючий голова т-ва мгр Микола Домашевський. Він привітав присутніх та закликав до ділового і конструктивного переведення Річних Зборів, щоб кожний з присутніх взяв участь в обговоренні праці товариства та критично, але ділово підходив до оцінки нашої праці в минулому, а головне, щоб наші зусилля були спрямовані на те, як в наступному нашу працю поліпшити і ще більше прислужитися розвою нашого організованого життя у вільному світі.

На Загальних Зборах прийнято такий денний порядок:

1. Відкриття.
2. Прийняття порядку денного.
3. Відчитання і затвердження протоколу з минулорічних Загальних Зборів.
4. Звіт уступаючої Управи.
5. Дискусія над звітами.
6. Звіт Контрольної Комісії.
7. Удільнення абсолюторії уступаючій Управі.
8. Вибір нових керівних органів на наступний рік.
9. Внески для добра товариства.
10. Закриття Зборів.

На голову Загальних Зборів було обрано мгр-а Миколу Домашевського, а на секретаря Михайла Марчука, які й переводили Збори.

Серед обширної повістки денної головне місце займали звіти уступаю-

чих керівних органів, в яких ішлося головним чином про працю Редакційної Колегії над виданнями та журналом „Гуцулія”, про що звітували д-р Василь Стефурак, голова Колегії та редактор журналу мгр Микола Домашевський.

По звітах голови Контрольної Комісії і редактора журналу вив'язалася досить жвава і конструктивна дискусія, яка проходила порядком ділових пропозицій щодо дальшої праці товариства.

По закінченні дискусій та прийнятті резолюцій обрано нову управу-керівні органи в такому складі: мгр Микола Домашевський, голова, Параскевія Романюк, секретар і Михайло Бойко, скарбник.

Головою Контрольної Комісії обрано д-ра Василя Стефурака і членами — Михайла Бурдяка та Михайла Марчука.

Закриваючи Річні Загальні Збори, новообраний голова мгр Микола Домашевський сердечно подякував зібраним за довір'я та закликав усіх членів товариства до ще більшої активності і організованості в дальшій праці для добра нашого чикагського товариства „Чорногора”.

На тому Збори закінчилися, і присутні розійшлися з настроєм ще кращої і активнішої праці в наступній каденції.

Присутній

SENCUK'S SMART SHOES

ЄДИНА УКРАЇНСЬКА КРАМНИЦЯ ІЗ ВЗУТТЯМ

2018 W. Chicago Ave.

Chicago, Ill. 60622

Tel. NU 6-5338

У ГОСТИНІ ПЕЧІНІЖЕНСЬКОГО ГУЦУЛА

Вибираюся з дружиною і двома синами на цьогорічну ОДУМ-івську зустріч, що має відбутися 1 - 2-го липня ц. р. на оселі „Київ” під Торонтом в Канаді.

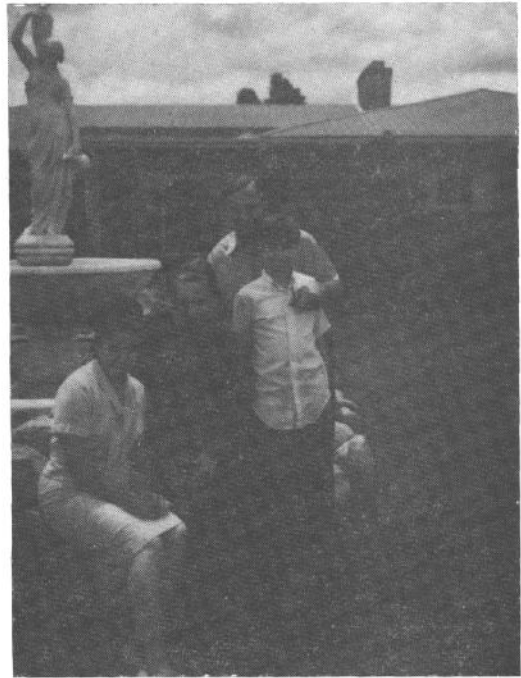
На зустріч їду автом через Дітройт, Вінзор, Лондон. Сама зустріч була вдалою назагал, хоч деяким організаторам бракувало людської поведінки з гостями. По зустрічі ми всі задоволені, а найважливіше, що були задоволені мої сини Василько і Любко, бо вони бачили багато ОДУМ-івців, а зокрема бачили українську парадну.

Наша дорога додому веде через Дітройт, в якому мусіли ми обов'язково затриматися і скористати з запрошення п. Миколи Самокішина, голови гуцульського товариства „Верховина”.

Пан Микола Самокішин мешкає вже за Дітройтом у маленькому містечку Рочестер. Заїжджаємо на подвір'я гражди гуцула з Печиніжина і, як звичайно, тяжко вийти з авта, бо біля гражди великий пес. По кількох хвилинах виходить пані Самокішин, пристійна, симпатична і запрошує до хати. По короткім привітанні входимо до гарно прибраної в українському стилі хати, а наважливіше знаходимо в хаті багато всього гуцульського.

По кількох хвилинах уходить господар п. Микола Самокішин. Вітаємося з ним. Господар просить сідати та розповідати, що чувати у світі. Тут мали нагоду познайомитися з його двома синами. Це симпатичні українські юнаки і нічого їм не перешкадає, що обидва говорять українською мовою та належать до українських молодечих організацій.

Пан Микола Самокішин по спроможності займається громадськими справами, належить до капелі бандуристів ім. Шевченка, до Товариства Сприяння УНРаді, де є навіть в управі, активно працює в своїй парохії, а тепер є головою гуцульського товариства „Верховина”.

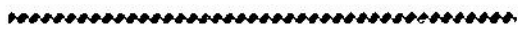

Біля хати гуцула М. Самокішина, Рочестер, Міч. Зліва: п. Самокішина, К. Домашевська, Самокішин (син) і Микола Самокішин.

По загальній виміні думок переходимо на гуцульські теми. Цілий час нашої розмови обговорюємо різні справи, які тичать нас усіх гуцулів.

У своїх розмовах п. М. Самокішин обіцяв повну підтримку нашій праці у видаванні журналу й Історії Гуцульщини.

Час біжить і треба було їхати далі до Чикаго. Проведений час у панства Самокішинів залишиться довго в пам'яті. Це насправду прикладна гуцульська родина, а тим самим і українська.

**«ГУЦУЛІЯ»
ЦЕ НАЙКРАЩИЙ ІНФОРМАТОР
ПРО ГУЦУЛЬЩИНУ І ГУЦУЛІВ!
НЕ ЗАБУДЬТЕ
НАДІСЛАТИ ПЕРЕДПЛАТУ!**

**ПРИВІТ ДЛЯ ТРЕТІХ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ Т-ВА „ГУЦУЛЬЩИНА”
В АНГЛІЇ**

Конференція Гуцульських Товариств
Амери́ки й Канади

Чикаго-Філядельфія-Торонто,
14-го серпня 1972 року.

До Президії Третіх Загальних Зборів
Товариства „Гуцульщина”
у Великій Британії.

Дорогі Гуцулки і Гуцули!

Конференція Гуцульських Товариств Амери́ки й Канади, до якої належать всі гуцульські товариства Амери́ки й Канади, та Редакційна Колегія журналу „Гуцулія” пересилають нашим братам гуцулам, що зібралися на Третіх Загальних Зборах в Англії, свої найщиріші гратуляції та побажання найкращих успіхів у Вашій і нашій праці для добра нашої вужчої Батьківщини-Гуцульщини.

Ми дуже тішимися, що ви хоч і далеко від нашої незабутньої Гуцульщини, але виявляєте свою гарячу любов і прив'язаність до землі нашого походження й своєю працею робите вклад в нашу українську, гуцульську культуру. Тож високо тримайте наш гуцульський прапор, не шкодуйте праці й часу для добра Батьківщини!

Нашим обов'язком гуцулів, розкинутих по широких світах, є й тут плекати наші чудові гуцульські традиції та популяризувати наше безсмертне гуцульське мистецтво. А це можливе тільки через нашу організованість і єдність усіх гуцулів у вільному світі. Лучником нашим є наша друкована трибуна „Гуцулія”, яку гаряче рекомендуємо кожному з нас мати у своїй хаті та вклячитися своїми дописами в загальну працю нашого журналу.

Крім того, кожний з нас мусить допомогти у виданні Історії Гуцульщини, яку ми готуємо. Наша допомога полягатиме в дописах до журналу, Історії, фотознімках з Гуцульщини, споминах про все, що стосується Гуцульщини. Рівнож не забуваймо, що все це ми робимо власними засобами, пожертвами наших гуцулів і їх приятелів. Тож сердечно просимо учасників Третіх Загальних Зборів включитися в цю працю.

З гуцульським привітом:

Іван Гаврилюк
голова

Мгр Микола Домашевський
писар

COLTZ PRESCRIPTION PHARMACY

857 N. Western Avenue
BR 8-6336

Chicago, Ill. 60622
EV 4-6863

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

13 квітня 1972 р. в Оттаві, столиці Канади, відійшов у вічність СТЕФАН ШВЕДЮК.

Сл. п. Стефан Шведюк, уродженець і житель містечка Косова, спочатку мій сусід і пацієнт, а опісля мій приятель, уродився 24-го квітня 1905 року.

З малих літ люгив майструвати біля дерева. В пізніших роках стає теслею і будує хати на спілку з Онуфрієм Стефуранчином та Грицьком Порчуком.

Хто з Косівських не знає великого будинку Трухановича, де було кіно та де відбувалися різні віча, сходини й забави, або павільону на Гуці, не говорячи про масу житлових будинків у Косові й Москалівці. Його руки зробили все, що очі побачили.

Як я перебрав управу косівської лікарні по моєму повороті з Росії, я застав його, хворого на шлункову виразку. Вилікувавши його, я порадив йому змінити працю на легшу. Він тоді фірманив. В тім часі возив товари Косівського Союзу до Союзу в Коломиї. Мені якраз потрібно було людини, що провадила б господарку лікарні. Він згодився і став моєю правою рукою. Від того часу ми заприязнилися.

Він був чесною, ретельною і повного довір'я людиною. Пізніше, як мадари забрали мене як закладника в гори аж до Жаб'я, а Косів окупували большевики, сл. п. Стефан Шведюк перейшов із своєю дружиною фронт і злучився з нами.

Там у горах, особливо в Жаб'ю, пережили ми дуже небуденні й цікаві пригоди. Коли большевики підсунулися, ми евакувалися і займали аж до Австрії. В таборі Штрасгоф, під Віднем, ми розпрощалися. Мені з дружиною пощастило вирватися з транспорту і ми поїхали до Відня до її родичів, а Шведюк поїхав до Німеччини. Там, в Ульмі, він зустрівся з

Сл. п. Стефан Шведюк з колискою, яку він виготовив для принцеси Анни.

різьбарем Павлом Кіяшчуком з Москалівки, і оба засновують різьбарську майстерню „Гуцульщина“. В скорому часі їх експонати мандрують на міжнародні виставки в Ульмі, Новім Ульмі, Цуфенгавзі, Мюнхені, Міттенвальді, Авгсбурзі та Штутгарті. Після переходу до табору ДП в Цуфенгавзі Стефан Шведюк заснував ще й різьбарську школу, де вчив охочих різьбарської штуки.

У 1948 році переїздить з родиною до Оттави, де своєю і його дружини щирою, запопадливою і совісною працею здобуває довір'я багатой канадійки. Вона стає їм у пригоді й в скорому часі Шведюки набувають гарний дім, а пізніше і літню оселю. Стефан залюбки читає наші гуцульські книжки, головню Ломацького та наш журнал „Гуцулію“.

У 1951 році зробив на замовлення „Мотеркрафт Сосасті“ гарну різьблену гуцульську коліску для англійсь-

кої принцеси Анни. Знімка з коліскою поміщена в цьому числі. Похвальні нотатки появилися у всіх Оттавських часописах.

Стефан Шведюк був правдивим гуцулом і гордився тим. Все жив з думкою, якби то побачити рідні сторони. Наші приятельські відносини продовжувалися: приїздив зі своєю дружиною до нас, а ми до них. І тоді ми задували ті naprawdę цікаві часи з нашого перебування у горах. Та тяжка недуга підкралася до нашого Ште-

фана. Операція і різне лікування продовжили життя лише на два роки. Як його стан став грізним, я зараз поїхов відвідати його. І це було для нього єдиною потіхою.

Тож спи, мій приятелю, Штефане, нехай канадійська земля буде тобі легкою!

Покійний залишив дружину Марію, дочку Орису Малиновську з чоловіком та двох гарних внуків. Один кінчає вже фармацію.

Д-р Василь Стефурак

СИН КАРПАТСЬКИХ ГІР МИКОЛА ДРОГОМЕРЕЦЬКИЙ

ВІДИШОВ ВІД НАС

У лікарні в Дітройті, Мішіґан, помер 23 липня 1972 р. на важку недугу один із провідних діячів — визначний громадянин Микола Дрогомерецький.

Народився Микола Дрогомерецький 5-го лютого 1907 року у Вижнім Березові на Гуцульщині. Залишив рідну землю в часі воєнної хуртовини і після Другої світової війни приїхав з родиною до Америки. Спочатку оселився в Дітройті, а потім у сусідньому місті Воррен.

Серед різних пригод тодішнього життя Микола Дрогомерецький відразу включився в громадську працю, віддаючи себе для послуг, де потреба вимагала. А тих потреб не мало було. Ще не став твердо ногою на своїй тут прибраній землі, а вже поринув там, де жевріла маленька іскринка національної праці. Не зважаючи на різні — ще тоді несприятливі — умовини, він постановив собі йти вперто до своєї цілі, щоб народові своєму допомогти і працею і жертвою. Микола Дрогомерецький — цікава, можна сказати, незвичайна постать серед широкого кола своїх односельчан-березуників у Дітройті, з надзвичайними для тих часів задумами. Він розгортає великого засягу працю — придбати власний дім для Березівського Клубу.

Його ідеальні пляни мати власний дім швидко зреалізувався. Зразковий член Управи Березівського Клубу стає промотором в ролі скрабника і весь тягар перебирає на себе. За його ініціативою і порадою скоро знайшлися гроші й за цілком короткий час Березівський Клуб наче у сні опинився у власнім домі.

Микола Дрогомерецький залишив багату спадщину в гуцульським товаристві „Верховина” в Дітройті. І тут він визначився особливо своєю діяльністю. Відчуваючи гарячу любов з'єднати верховинців-гуцулів, стає зразковим організатором і розгортає працю в кипуче громадське життя, не жалуєючи часу, труду і жертвенности.

Гуцульське т-во „Верховина” втратило одного з визначних членів Управи, людину великого серця, милої вдачі й щирого працівника.

Панахиди за Покійного відбулися в днях 24 і 25 серпня, що їх відправили: о. Тарас Прокопів, о. Дмитро Височанський, о. ігумен Лотоцький і о. Нестор Фечіца.

Після Служби Божої українська громада з болем на серці відвела 26 серпня на вічний спочинок Дорогого Миколу.

Після похорону відбулися поминки

з участю 190 людей. Про життя Покійного зворушливу промову виголосив о. ігумен Лотоцький, згадуючи його шляхетні риси життя, глибоку віру в Бога, примірного християнина та релігійну людину. Від товаришів з гімназійної лавки говорив Василь Савчук. У своїй змістовій промові він підкреслював, що Микола Дрогомецький був одинокий між учнями милим юнаком, завжди веселим і по-радним. Від гуцульського товариства глибоку змістом промову виголосив його голова Микола Самокишин. У зворушливих словах бесідник згадав про характеристичні риси Покійного, його великі заслуги на громадському полі, а зокрема в Управі гуцульського т-ва „Верховина”. Від родини говорив зять Стефан, згадуючи теплими словами примірного батька. А в кінцевих словах щиро дякував усім за пам'ять Покійного, за відданість в

останній прислузі та численну участь у похоронних відправах.

Під час похоронних обрядів близькі серцю покійного зложили на Служби Божі 540 дол., на радіо програму 150 дол. і на журнал „Гуцулія” 45 доларів.

Покійний Микола Дрогомецький залишив у глибокому смутку дружину Марію, доню Нусю і зятя Стефана, дві внучки — Марічку і Данку, дві сестри, трьох швагрів з дружинами і їх дітьми та багато з ближчої і дальшої родини в Америці та ріднім краю.

Гуцульське т-во „Верховина” висловлює глибоке співчуття дружині, дітям, внучкам та на найближчій і дальшій родині.

На журнал „Гуцулія” зложили по 10 дол. Микола Льницький, Василь Симчич, Семен Генік і Василь Філіпович та 5 дол. Василь Бодрук.

СК

ВАСИЛЬ І БОГДАН МУЗИКИ

ВЛАСНИКИ ПОХОРОННОГО ЗАВЕДЕННЯ

НАЙСТАРШОГО І ВІДОМОГО В ЦІЛОМУ ЧІКАГО

ІЗ СВОЄІ

СОЛІДНОСТІ Й ТОЧНОСТІ !

2151 - 57 W. CHICAGO AVE.

CHICAGO, ILLINOIS 60622

TeL. CA 7-1222 BR 8-7767

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ НА «ІСТОРІЮ ГУЦУЛЬЩИНИ» !

**ВИКОНАВЦІВ
ГУЦУЛЬСЬКОГО ВЕСЕЛОГО ВЕЧОРА
СЕРДЕЧНО ВІТАЮТЬ
УКРАЇНСЬКІ ЛІКАРІ З РОДИНАМИ :**

Марія і д-р Володимир БАРТОШКО
Ореста і д-р Роман ВІРЦУКИ
Орися і д-р Антон ВІТКОВСЬКІ
Д-р Емілія і д-р Роман ВОЙНАРОВСЬКІ
Д-р Наталія і інж. Дмитро ГРИГОРЧУКИ
Іванна і д-р Анастасій ГОРЧИНСЬКІ
Володимира і д-р Пилип ДЕМУСИ
Людмила і д-р Ігор КОДЕЛЬСЬКІ
Марія і д-р Іван КОЗІН
Юля і д-р Мирослав КОКОРУДЗИ
Оксана і д-р Василь МАРЧУКИ
Оксана і д-р Лев МУРСЬКІ
Д-р Тамара і д-р Михайло НАБОЛОТНІ
Оляна і д-р Степан ПАВЛИНСЬКІ
Еріка і д-р Юрій ПОДЛУСЬКІ
Татяна і д-р Олександр РЕЙНАРОВИЧІ
Марія і д-р Модест РІПЕЦЬКІ
Емілія і д-р Василь СТЕФУРАКИ
Ореста і д-р Богдан ТКАЧУКИ
Лідія і д-р Василь ТРУХЛІ
Ярослава і д-р Олександр ФАРІОНИ
Віра і д-р Ахіль ХРЕПТОВСЬКІ
Д-р Іванна і д-р Богдан ЦЕЛЕВИЧІ
Зірка і д-р Ігор ЦИМБАЛІСТІ
Любомира і д-р Осип ШАНДРА
Віра і д-р Василь ШИМАНІВИ
Д-р Тарас ШПКУЛА
Галина і д-р Григорій ЩЕРБАНЮКИ
Анастасія і д-р Волод. ЯСТРЕМБСЬКІ
Романа і д-р Орест ЯХТОРОВИЧІ

ДЛЯ КРАЩОГО ЗАВТРА ЩАДІТЬ ВЖЕ СЬОГОДНІ !

УКРАЇНСЬКА
ЩАДНИЧО-ПОЗИЧКОВА СПІЛКА

ПЕВНІСТЬ

в Ч і к а г о

Спілка приймає ощадності особисто та поштою
і виплачує найвищу дивіденду, а саме:
5% від звичайних щадничих конт
5¼%, 5½% та 6% від т. зв. Сертифікатів.

Починаючи з днем 30-го листопада ц. р. Спілка буде виплачувати
дивіденду від ощадностей КВАРТАЛЬНО, а саме:
30-го листопада, 28-го лютого, 31-го травня і 31-го серпня.

Кожне щадничеkonto є обезпечене
ФЕДЕРАЛЬНОЮ УРЯДОВОЮ АГЕНЦІЄЮ
до суми \$ 20,000.00

Для вигоди своїх Членів Спілка має до винайму
ОГНЕТРИВАЛІ ДЕПОЗИТОВІ СКРИНЬКИ,
де можна за низькою оплатою зберігати вартісні речі.

Спілка уділяє позики на купно домів (моргеджі),
видає чеки, грошові перекази (моні ордери), подорожні чеки
і приймає міські рахунки (за газ, електрику, телефон та воду).

СПІЛКА «ПЕВНІСТЬ» ЯК ГРОМАДСЬКА УСТАНОВА
ЩЕДРО ЖЕРТВУЄ НА ЦЕРКОВНІ ТА НАРОДНІ ЦІЛІ !

Урядові години :

Понеділок: 9 — 3

Четвер: 9 — 3

Вівторок: 9 — 3 і 6 — 8 вечора

П'ятниця: 11 — 8 веч.

Середа: з а к р и т о

Субота: 9 — 1 в полудне

SECURITY SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

932 - 936 N. WESTERN AVE.

CHICAGO, ILLINOIS 60622

Tel. SP 2-4500

YOUR ACCOUNT INSURED UP TO \$ 20,000.00

ЗМІСТ ЖУРНАЛА „ГУЦУЛІЯ” ЗА 1971 - 1972 РОКИ

РЕДАКЦІЙНІ СТАТТІ

	Число	Стор.
Слово голови Редколегії	1/17	2
Слово про видатного гуцула	2/18	1
Напередодні Конференції	3/19	1
За єдність дії і суверенність товариств	4/20	1
Вступаємо в новий 1972-ий рік	1/21	1
Запрошуємо на повницю	2/22	1
Д-р Михайло Гуцуляк	4/20	3
Слово до нашого мешената	2/22	2
Олена Глібович	3/19	2
Михайло Павлик — наша гуцульська гордість	1/21	13
Д-р Василь Стефурак і Михайло Петруняк — Гуцульський письменник Юра Шкрумеляк	3/23	1

СВЯТОЧНІ Й ЮВІЛЕЙНІ СТАТТІ

М. Бойко — Коляда в Дорі	1/17	3
М. Лукинюк — На саме Різдво Христос родився	1/17	7
В. Попадюк — Із Первовіку там на Восточі	1/17	9
П. Шекерик-Доників — Як відбувалася коляда у гуцулів	1/21	2
В. Андрушко — Різдво на Підкарпатті	1/17	9

ІСТОРІЯ, ЕТНОГРАФІЯ, СПОГАДИ

О. І. Майданський — Невилічима недуга	1/17	22
А. Вартовий — Віщій сон	1/17	26
І. Калинович — Шкільний курс	1/17	32
Роман О. Климкевич — В справі гуцульського прапора	2/18	4
Н. Б. — Василь Івасюк з Білоберезки	2/18	9
О. Шпак — Спомини з прожитого	2/18	11
О. Шпак — Спомини з прожитого	3/19	12
О. Шпак — Спомини з прожитого	4/20	9
Д-р В. Стефурак — Передчуття	2/18	21
Марічка — Ще про Куті	2/18	25
Марічка — І все ввижається мені	3/19	42
Антін Кущинський — Гуцульська делегація до Уряду Карпатської України	2/18	31
Стефан Федорак — Олесь Верхівський, поет, маляр, приятель гуцулів	2/18	30
Іван Кузич — Мої далекі спогади	2/18	35
Іван Кузич — Петро Шекерик у передвиборчій кампанії 1928 р.	3/19	26
Іван Кузич — Петро Шекерик у передвиборчій кампанії 1928 р.	4/20	6
Володимир Андрушко — Довбуш на Бойківщині	3/19	4
Володимир Андрушко — Треба Куті не минути	4/20	16
Володимир Андрушко — Пристань на дорозі до вічності	2/22	10
В. С. — Нерозквітний талант	3/19	31
Корнелія Юсіпчук — Спомин	3/19	35
Іван Мирослав Лелет — Американські гуцули для сиріт Косова	3/19	40
Ю. Витриваленко — Слава Гуцульщини	1/17	30
В. І. — Спомин з Буркута	3/19	22
Осип Бакай — Спогад (історія села)	1/21	24
Осип Бакай — Спогад (історія села)	2/22	12
Михайло Бойко — Дора (історія села)	1/21	31

	Число	Стор.
Михайло Бойко — Дора (історія села)	2/22	20
Дарія Сіак — Дерев'яна архітектура Гуцульщини	1/21	17
Мирон Нижанківський — Пам'яті сот. УСС Кліма Гутковського (До історії Гуцульської сотні)	2/22	3
Ярема Годованець — Засновання читальні „Просвіти” в Яремчу	3/23	11
М. А. — Пам'ятник лицареві Карпат	3/23	13
Володимир Андрушко — Опришок Бордюк	3/23	15
Володимир Близнюк — Село Старі Кути	3/23	18

ГУЦУЛЬСЬКЕ МИСТЕЦТВО

Д-р М. Гуцуляк — Гуцульське народне мистецтво	1/17	11
Д-р М. Гуцуляк — Гуцульські музичні інструменти	2/18	19
Показ гуцульського різьбарства	1/17	45
Микола Ільницький — Гуцульська виставка в Дітройті	1/21	37

ЛІТЕРАТУРНІ ТВОРИ

М. Коцюбинський — Про Свят вечір (уривок)	2/18	46
Володимир Андрушко — Господи, прийми душу Софійки	2/18	49
Роман Прибитківський — Гуцульський Краю	1/21	21
Олександра Шпак — На контингент	2/22	26
Михайло Коцюбинський — Тіні забутих предків (уривок)	3/23	2

ПОЕЗІЯ, КОЛОМИЙКИ

Т. Курпіта — Василь Стефаник	1/17	1
М. Журавель — Хто любов має, не знає журби	1/17	21
Теок — Миколі Понеділкові	1/17	42
Роман Олексинин — Гомн трембіти	2/18	28
Д-р Кирило Трильовський — Гей! Черногора зраділа!	3/19	30
В. Клочурак — В Черногорі	3/19	39
Богдан Радиш — Коліско моя смерекова	1/21	36
Василь Кобець — Легенда про гуцульські трембіти	1/21	38
Василь Клочурак — Далекий хід у полонини	2/22	3
Оленка Гердаш — Закарпаття	2/22	23
М. Д. — Коломийки (з села Микуличина)	2/22	39
Михайло Бойко — Коломийки (з села Дори)	3/23	23

ГУЦУЛИ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ

(місцева хроніка)

Р. П. — Другий З'їзд гуцулів в Англії	1/17	35
Весільна трембіта	1/17	35
М. Левицька — Успішна імпреза	1/17	37
Юст. — Ансамбль „Калина” в Чикаго	1/17	38
Наш доріст	1/17	48
Додаткові питання до запитника	1/17	обкл.
Присутній — Гуцульська зустріч у Філадельфії	2/18	40
Ант. К. — Розколяда - Ділиниця у чикагських гуцулів	2/18	43
Повідомлення	3/19	39
Іван Гаврилюк — Відбулися Річні Збори у Філадельфії	3/19	45
І. Марчук — Річні Збори т-ва „Черногора” в Чикаго	3/19	46
Учасник — Гуцульська Забава в Торонто	3/19	47
Звітодавець — В Торонто відбулася Конференція гуцульських т-в	3/19	49
Постанови Гуцульської Конференції в Клівленді	4/20	33
Присутній — Веселий Гуцульський Вечір в Чикаго	4/20	20
Звітодавець — Успішна Конференція гуцульських т-в ЗСА й Канади	4/20	24

	Число	Стор.
Д-р Василь Стефурак — Наші видання	4/20	30
Вислід розгрівки	4/20	34
Видатний талант з Гуцульщини	4/20	37
Гість Редакції	4/20	34
Гість нашої Редакції	3/19	48
Звернення	3/19	48
Гість — 25-річчя подружжя п-ва Анни і Івана Хромця	1/21	38
Нас повідомляють	1/21	40
Гість — З гуцульського життя в Канаді	2/22	28
Присутній — Зорганізовано гуцульське т-во в Дітройті	2/22	31
Т. Тараниши — З'їд т-ва „Гуцульщина” в Галіфаксі	2/22	32
Учасник — Діляниця гуцульського товариства „Чорногора”	2/22	34
До шановного українського громадянства в діяспорі	2/22	36
Визначний гість нашої Редакції	2/22	36
Микола Кошак — Спростовання до „Спомини з прожитого” О. Шпак	2/22	38
Промова голови т-ва „Чорногора”	2/18	44
Спростовання	4/20	34
Іван Гаврилюк — З життя гуцульської громади в Філадельфії	4/20	36
Доповіді на Конференції гуцульських т-в ЗСА й Канади	4/20	26
Іван Андрусак — Методи нашої співпраці	4/20	26
Іван Гаврилюк — Як іти одним плаєм	4/20	27
Дмитро Ткачук — Наша співпраця	4/20	28
Мгр Микола Домашевський — Основні напрямні нашої праці	4/20	31
Гість — Гуцульське весілля в Клівленді	3/23	29
Михайло Миронюк — Зустріч з читачами „Гуцулії”	3/23	32
Присутній — Річні Загальні Збори т-ва „Чорногора” в Чикаго	3/23	34
У гостині печиніженського гуцула	3/23	35
Привіт для Третіх Загальних Зборів т-ва „Гуцульщина” в Англії	3/23	36

РЕЦЕНЗІЇ, БІБЛІОГРАФІЯ

Нові видання, що надійшли до ред. „Гуцулія”	1/17	обкл.
Нові видання, що надійшли до ред. „Гуцулія”	2/18	обкл.
Нові видання, що надійшли до ред. „Гуцулія”	3/19	обкл.
Нові видання, що надійшли до ред. „Гуцулія”	4/20	обкл.
Нові видання, що надійшли до ред. „Гуцулія”	1/21	обкл.
Нові видання, що надійшли до ред. „Гуцулія”	2/22	40
Василь Соловчук — Духова силуетка Василя Домашевського	2/22	24
Д-р Ростислав Єндик — С. Вілиця про Гуцульщину	1/21	15

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

В болючу річницю (До річниці смерті бл. п. Марка Марчука)	2/18	50
Невіджалувана втрата (Бл. п. Микола Секретар)	1/17	48
Ділимося сумною вісткою (Бл. п. Кирило Чопірчук)	4/20	38
Д-р Василь Стефурак — Посмертна згадка	3/23	37
С. К. — Син Карпатських гір М. Дрогомерецький відійшов від нас	3/23	38

ГУЦУЛЬЩИНА СЬОГОДНІ

Вісті з Батьківщини: Різьбарство, Слава Олексі Довбуша, Музей у Криворівні	1/17	46
Вісті з Батьківщини: Розбудовують високі школи, Велика мистецька виставка на Гуцульщині, Пропаганда серед гуцулів	2/18	48
Вісті з Батьківщини: Вшанували В. Стефаніка, Подарунок учителя, Видатний нинішній різьбар	3/19	53
Вісті з Батьківщини: Верховинка, Історико-краєзнавча конференція	4/20	35

	Число	Стор.
Вісті з Гуцульщини: Виставка народного гуцульського мистецтва, Народи лісників	1/21	39
Вісті з Гуцульщини: Лісомисливське господарство „Осмолода”, Вартість ліцензій на мисливство	2/22	37
М. Секреар — Повінь	1/17	34

ГУМОР

М. Бойко — Як жінка стала суддею	2/18	37
М. Бойко — Гусак і поцілунок	3/19	43
М. Бойко — Дідич і приятелі	4/20	19
М. Бойко — Баба і коза	2/22	26
Олександра Шпак — Хустка	3/23	27

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Поміщено в ч.: 2/18 стор. 52, 3/19 стор. 56, 4/20 стор. 56, 1/21 стор. 41, 2/22 стор. 38

ПОЖЕРТВИ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД

На пресовий фонд зложили	1/17	31
На пресовий фонд зложили	2/18	54
На пресовий фонд зложили	4/20	40
На пресовий фонд зложили	1/21	41
На пресовий фонд зложили	2/22	38
На пресовий фонд зложили	3/23	обкл.

ІЛЮСТРАЦІЇ

Знімки окремих осіб

Василь Стефаник	1/17	обкл.
Орися Бурдяк	1/17	45
Ірина Марчук	1/17	46
Микола Секретар	1/17	48
Петро Шекерик-Доннків	2/18	обкл.
Василь Івасюк, дудар	2/18	9
Марічка	2/18	26
Роман Олексинин моделював „Довбуша”	2/18	29
О. Верхівський при праці над О. Довбушем	2/18	30
Василь Попадюк	2/18	32
Отець Ю. Бачинський	2/18	33
Марко Марчук	2/18	51
Олена Глібович	3/19	обкл.
Цанна Христя Федорак з Клівленду	3/19	10
Микола Бєшчаль	3/19	54
Д-р Михайло Гуцулак	4/20	обкл.
Микола Понеділок, український письменник, конферанс'є Веселого Гуцульського Вечора 1971 р.	4/20	21
Михайло Павлик	1/21	обкл.
Петрашук Михайло з села Брустори грає на фрелі	1/21	23
Лецетар біля пасма Сивулі (1938 р.)	1/21	25
Топюк Іван, син Івана з села Річка, відомий нині різьбар	1/21	обкл.
Микола Тимофій-Дутчак, музикант із села Мишина	2/22	обкл.
Бл. п. Кирило Чопірчук з Космача	2/22	23
Бл. п. Василь Домашевський	2/22	25
Оленка Гердан Заклинська родом з Жаб'я. Мистець танку, поетеса, малярка і педагог	3/23	16

	Число	Стор.
Гуцулка з Ворохти —	3/23	11
Василь Мельничук (співак-тенор), учасник Веселого Гуцульського Вечора (Чикаго, 1972)	3/23	22
Сл. п. Стефан Шведюк з коліскою, яку він виготовив для принцеси Анни	3/23	37
Юра Шкрумеляк	3/23	обкл.

Групові знімки

Йордан на річці Камінка в с. Дорі 1942 р.	1/17	6
Хор Читальні „Просвіти” в с. Дорі 1936 р.	1/17	6
Сестрицтво при церкві св. Дмитрія в с. Ковалівка	1/17	10
Молода гуцульська пара по шлюбі в м. Ясені 1940 р.	1/17	20
Молода пара: князь і княгиня Юрій і Юстинка Чепельські	1/17	36
Мандолінова оркестра ансамблю „Калина” на Веселому Гуцульському Вечорі (Чикаго, 1970)	1/17	39
Танцювальна група ансамблю „Калина”	1/17	40
Хор ансамблю „Калина” на Веселому Гуцульському Вечорі (1970)	1/17	41
З Гуцульського Вечора	1/17	42
Кооперативне свято у Верховині (Жаб'є) 1928 р.	2/18	2
Весілля у с. Вербіж (1961 р.)	2/18	19
Весільне прийняття у с. Вербіж (1961 р.)	2/18	20
Рідна Школа в с. Космачі	2/18	24
Діти, що відтанцювали „Коломийку”	2/18	27
П.П. Марта і Роман Олексинин, кер. танцювального гуртка „Маки”	2/18	29
Виконали „Аркана”	2/18	29
Виступ Гуцульського ансамблю в Регенсбурзі 1946 р.	2/18	41
Молода пара: князь і княгиня Іван і Марія Мельничуки	2/18	42
Учасники „Розколяди-Ділиниці” в Чикаго	2/18	44
Учасники „Розколяди-Ділиниці” в Чикаго (1971 р.)	2/18	45
Виділ і членкині Союзу Українок в Косові (1935 р.)	3/19	13
Виділ Союзу Українок і учасниці трикотарського курсу в Косові (1936 р.)	3/19	14
Управа кооперативи „Жіночий Труд” 1935-го року в Косові	3/19	16
Члени т-ва „Сокіл” в Косові 1935-го року при будові домівки з головою п. Прибитківським	3/19	19
Кооперативний, книговодський і крамарський курс в Косові (1928 р.)	3/19	20
Доєння овець на полонині	3/19	25
Гуцульське весілля в селі Верховина (Жаб'є)	3/19	28
Родина Володимира Юсипчука	3/19	36
Церковний хор в селі Мишині	3/19	39
Троїсті музики в Торонто	3/19	47
Ректор УВУ проф. д-р В. Янів з дружиною редактора „Гуцулія” К. Домашевською	3/19	48
Учасники гуцульської Конференції в Торонто (8. V. 1971)	3/19	50
Гуцульське весілля в с. Мишині (1929 р.)	3/19	55
Членкині Союзу Українок при Читальні „Просвіти” в с. Дюра	4/20	3
Толока в с. Мишині 1927 р., на якій грає музикант Тимофійв Николай (Дутчак)	4/20	7
Княгиня з друзками і двоюрідним братом в с. Яремче 1928 р.	4/20	8
Повітовий кооперативний курс книговодства при кооперативі „Збут” в Косові 1935 р.	4/20	10
Кооперативний З'їзд Сільського Господаря в Косові, 1930 р.	4/20	11
Діти з сиротинця в Косові, 1935 р.	4/20	12
Весілля в с. Княздівр	4/20	16
Молода пара Марія і Микола Обрізківі в с. Мишині (1938 р.)	4/20	18
Троїсті музики на Веселому Гуцульському Вечорі в Чикаго (1971 р.)	4/20	21

	Число	Стор.
Учасники Веселого Гуцульського Вечора	4/20	22
Фрагмент з прийняття після Веселого Гуцульського Вечора	4/20	22
Квартет „Каравана“ на Веселому Гуцульському Вечорі	4/20	23
Управа Конференції Гуцульських Товариств Америки й Канади	4/20	39
Фрагмент з гуцульської Конференції в Клівленді (23 жовтня 1971)	4/20	39
В гостинній хаті п. Стефана Федорака в Клівленді	4/20	обкл.
Петро Шекерик-Доників, член Трудового Конгресу, посол, війт Жаб'я (Верховина), з дружиною Параскою	1/21	7
Гуцулки з села Шепіт на Косівщині	1/21	9
Після свята 100-ліття „Енеїди“ Котляревського у Львові 1898 р.	1/21	14
Весілля Миколи Кіщика в селі Річка (1947 р.)	1/21	21
Гуцульський хор під мистецьким керівництвом Василя Чупірчука, музичне оформлення Дмитра Якубая з Печеніжчина	1/21	47
На фестині в с. Дорі луговики під час танку аркана	1/21	32
Луговики з с. Дори разом із луговиками зі Львова (1926 р.)	1/21	33
Реклямовий піз в с. Дорі з нагоди фестину (6. 8. 1933)	1/21	35
З гуцульської виставки в Дітройті. Зліва направо: Марія Миронюк і пані Бодрук	1/21	36
Оглядають виставку в Дітройті	1/21	37
З гуцульської виставки в Дітройті. Зліва направо: Семен Генник, Будор Василь і Григорчук Стефан	1/21	39
Празник у Василя Миронюка в день св. Параскевії в с. Мишині 1937 р.	2/22	3
Весілля в п-ва Чопірчуків	2/22	5
Весілля в с. Мишині 1928 р. в родині Мельників і Миронюків	2/22	17
Весілля в с. Мишині 1938 р.	2/22	21
Виступ гуцулів в Регенсбурзі 1946 р.	2/22	33
Ансамбль пісні і танку „Гуцульщина“ в 1941 р. Спереду стоїть з топірцем мистецький керівник Дмитро Котко	3/23	17
Ансамбль пісні і танку „Гуцульщина“ біля пам'ятника Т. Шевченкові в Києві (1941)	3/23	14
Церковні відправи в с. Березові Вижнім. Церква побудована в 1902 році	3/23	3
Мішаний хор в с. Іспасі (1937 рік)	3/23	21
Дівчата з присіжка Осередок с. Іспас (1938 рік)	3/23	12
Свято „Просвіти“ в селі Ковалівці	3/23	5
Гуцульські музиканти на відпусті в Косові (1925 рік)	3/23	27
Біля хати гуцула М. Самокішина, Рочестер, Міч. Зліва: п-ні Самокішин, К. Домашевська, Самокішин (син), Микола Самокішин	3/23	35
Гуцульський танок на дозвіллі (1971 рік)	3/23	29
Василь і Михайло Ільницькі, активні громадські діячі з с. Березів Вижній (в часі перед 1-ою світовою війною) ...	3/23	31

ГУЦУЛЬСЬКЕ МИСТЕЦТВО

Орися Бурляк демонструє різьбу на вестивті в Чикаго (1970 р.)	1/17	45
Внутрішній вигляд гуцульської кімнати	2/18	18
Гуцулка над Черемошем	2/18	30
Олена Чопірчук на виставці українських виробів в 1947 р. На стіні висить килим роботи бл. п. К. Чопірчука	2/22	13
Накритий стіл (мистця О. Вельничука)	2/22	31
Фрагмент з виставки гуцульського мистецтва в Дітройті. Зліва: Будар Василь і Григорчук Стефан	3/23	32

	Число	Стор.
ГУЦУЛЬСЬКІ КРАЄВИДИ		
Вид на гору Хом'як	1/17	11
Лещетарський будинок на Чорногорі	1/17	15
Вигляд хати взимку на горі Піп-Іван	1/17	18
Вид із Земброні на гору Смотриць	1/17	29
Вид на Чорногору через кітловину Гаджина	1/17	31
Вид на частину міста і церкву в Делятині	2/18	6
Церква в с. Бабині	2/18	23
Гуцулка над Черемошем	2/18	31
Церква в м. Делятині	2/18	47
Музей І. Франка в Криворівні	3/19	8
Солоне озеро в Косові	3/19	22
Дараба на Черемоші (1958 р.)	3/19	24
Гуцульська колиба в Карпатах	3/19	37
Церква в Старих Кутах	3/19	46
Церква в селі Княждвір	3/19	56
Пам'ятник Т. Шевченкові в Косові, побудований 1912 р.	4/20	12
Будівництво сиротинця в Косові	4/20	13
Хата, в якій народився Михайло Павлик. Біля хати стоїть Марія Павлик, двоюрідна сестра М. Павлика	4/20	14
Чорногора (котел Брескульський)	1/21	3
Хата в селі Ямна	1/21	18
Лещетар біля пасма Синулі (1938 р.)	1/21	25
Вид на Чорногору взимку	1/21	29
На дорозі в Карпатах	2/22	10
Вид на м. Косів	2/22	15
Вид на долину ріки Черемош	2/22	35
Гірська річка в Карпатах (1971 рік)	3/23	9

У В А Г А !

У В А Г А !

З А П Р О Ш Е Н Н Я

Гуцульське товариство „Гуцульщина” ім. св. Юрія Переможця в Торонто (Канада) влаштовує в суботу, 28-го жовтня 1972-го року, велику гуцульську забаву. Забава відбудеться в залі Українського Дому при вул. Крісті ч. 85 в Торонто. Початок о 7:30 вечора. Передбачено цікаву мистецьку частину на забаві.

Управа товариства ласкаво просить українське громадянство взяти численну участь в забаві. Тож до милої зустрічі на гуцульській забаві!

*Управа товариства „Гуцульщина”
в Торонто*

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД ЗЛОЖИЛИ:

М. Гаврилюк	\$ 5.00
І. Миндзюк	5.00
А. Лелет	4.00
Д-р В. Запутович	33.00
Д. Кашчак	3.00
М. Вацик	3.00
М. Самокішин	3.00
Д-р М. Небелюк	5.00
Д-р О. Шандра	15.00
В. Симчич	3.00
Д. Якуб'як	4.27
П. Турій	3.00
Н. Ігнатюк	5.00
М. Соханівська	5.00

ГУЦУЛЬСЬКА ЗАБАВА У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Гуцульське товариство „Черемош” у Філядельфії влаштувало 22-го липня ц. р. забаву, що зібрала досить гостей, які бавилися при чудовій гуцульській окрестрі братів Гаврилюків і Павлюка.

Забава пройшла з великим успіхом і напевно надовго залишиться в пам'яті гуцулів і негуцулів, які брали участь у ній.

Сердечно дякуємо всім учасникам забави за їхню участь, а організаторам такої милої забави висловлюємо найглибше признання.

Учасник

V & W RESTAURANT

СМАЧНІ — СНИДАННЯ, ОБІДИ Й ВЕЧЕРІ

Домашня кухня

2358 W. Chicago Ave. — Chicago, Illinois

«ГУЦУЛІЯ»

*Редакція застерігає собі право скорочувати та корегувати статті.
Передрук матеріалів з „Гуцулії” дозволяється при умові подання
повної назви журналу.*

Передплата в ЗСА і Канаді на рік \$ 7.00 Ціна окремого числа \$ 2.00

Передплата на рік в інших країнах:

Англія 35 шіл., Австралія 4 дол., Австрія 100 шіл., Аргентина 1,000 пез.
Бельгія 200 фр., Німеччина 15 н. м., Франція 200 фр., Швеція 20 корон.

Передплату, пожертви на пресовий фонд, дописи й фотографії
посилати на адресу, що її подано на 2-ій сторінці обкладинки.

НАШІ ПРЕДСТАВНИЦТВА:

У Дітройті:

Mr. M. MYRONIUK
2306 Grayling St.
Detroit, Mich. 48212
Tel. (313) 875-6094

У Клівленді:

Mr. S. FEDORAK
13344 Wolf Drive
Strongsville, Ohio 44136
Tel. (216) 238-3159

У Філядельфії:

Mr. D. TKACHUK
304 Passmore St.
Philadelphia, Pa. 19111
Tel. (215) FI 2-6254

У Нью-Йорку:

Mrs. V. BILANIUK
46-2 241st Street
Douglaston, N. Y. 11362
Tel. (212) 631-9102

У Канаді:

Mr. M. BILCHAK
43 Parkway Avenue
Toronto 3, Ont., Canada

В Австралії:

Mr. V. POPADIUK
156 Barnard Street
North Adelaide S. A. 5006
Australia Tel. 672835

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

САМОПОМІЧ

2351 W. CHICAGO AVE.

CHICAGO, ILL. 60622

Tel. NU 9-0520

УРЯДОВІ ГОДИНИ :

Вівторок — від 9:00 - 2:00 і 6:30 - 8:30 веч.

Середа 9:00 - 2:00

Четвер 9:00 - 2:00

П'ятниця 12:00 - 8:00 веч.

Субота 9:00 - 12:00 полудня

Ф І Л І І :

На півдні Чикага

На північному заході

1923 West 51st Street

5000 Cumberland Road

Chicago, Ill. 60609 Tel. 476-9435

Chicago, Ill. 60656 Tel. 625-9830

Четвер і п'ятниця: 6:30 - 9:00 веч.

Неділя: 9:30 - 12 полудня

Субота: 9:00 - 12:00 полудня

**ЗАПОРУКОЮ УКРАЇНСЬКОСТИ КРЕДИТОВОЇ КООПЕРАТИВИ
«САМОПОМІЧ» Є ВИКЛЮЧНО ПІ УКРАЇНСЬКЕ ЧЛЕНСТВО !**

Приймаємо вклади й видаємо різного роду позички.

П л а т и м о
КВАРТАЛЬНУ ДИВІДЕНДУ
5 % річно

О п л а ч у є м о
ЖИТТЄВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

ВКЛАДИ
до висоти \$ 2,000
ПОЗИЧКИ
до висоти \$ 10,000
(крім моргеджових)

КОЖНЕ КОНТО
Є ОБЕЗПЕЧЕНЕ
до \$ 20,00 Державною
Агенцією NCUA

НАШІ ЧЛЕНИ
можуть набути:
грошові перекази
(money orders)
подорожні чеки
(travelers cheques)

Видаємо БЕЗВІДСОТКОВІ
СТУДЕНТСЬКІ ПОЗИЧКИ:
Уже видали
студентам \$ 264,347

У н а с м о ж н а
ЗАПЛАТИТИ РАХУНКИ
за:
електрику
телефон
газ і воду

У НОВОМУ ПРИМІЩЕННІ КАСИ будуть уладжені до послуги
Членства ВОГНЕТРИВАЛІ СКРИНЬКИ (Safe Deposit Boxes)